

”*Aki ezt a kenyeret eszi,
az örökké él.*

Jn 6,58

NAGYBÖJTI LELKI ÚT

A füzet lapjain a következő szentekkel találkozhatasz:

Boldog Carlo Acutis
 Bosco Szent János
 Alexandriai Szent Cirill
 Aquinói Szent Tamás
 Aranyszájú Szent János
 Assisi Szent Ferenc
 Avilai (Nagy) Szent Teréz
 Damaszkuszi Szent János
 Jeruzsálemi Szent Cirill
 Kalkuttai Szent Teréz Anya
 Liguori Szent Alfonz
 Nagy Szent Gergely
 Nagy Szent Leó
 Nagy Szent Vazul
 Pietrelcinai Szent Pio
 Szent II. János Pál pápa
 Szent X. Piusz pápa
 Szent Ágoston
 Szent Ambrus
 Szent Anzelm
 Szent Atanáz
 Szent Bonaventura
 Szent Brigitta
 Szent Ciprián
 Szent Fausztina nővér
 Szent Iréneusz
 Szent Jeromos
 Szent Tarzícusz
 Sziénai Szent Katalin
 Vianney Szent János

A füzet használatáról...

Nagyböjti lelki utunkon ezúttal a szentmise, ill. az Eucharisztia misztériumában mélyedünk el – elsősorban szentjeink útmutatása által. Kívánjuk, hogy e két titokban alaposan megmerítkezve érkezzon meg minden kedves olvasó Nagycsütörtök ünnepéhez, amikor Jézus ezt a két kincset nekünk adta.

Az egyes témákhoz tartozik néhány kérdés, amik kiindulópontjai lehetnek egy-egy tartalmas beszélgetésnek.

A késsel jelölt oldalak a gyermekek számára tartalmazzák az adott hétre történeteket, kérdéseket.

Az egyes témákhoz kapcsolódó könyvajánló.

Az Eucharisztia
 „az egész keresztény élet forrása és csúcsa”.¹
 „Az összes szentség,
 mint minden más egyházi szolgálat
 és az apostoli tevékenység is,
 a szent Eucharisziához tartozik
 és reá irányul.
 Az Eucharisziában ugyanis
 benne van az Egyház minden lelki java,
 tudniillik maga Krisztus,
 a mi Húsvétunk.”²

A Katolikus Egyház Katekizmusa (1324)

¹ II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 11.
² II. Vatikáni Zsinat: Presbyterorum ordinis határozat, 5.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

PÜSPÖKI KÖSZÖNTŐ

Jézus mindenki felé vigasztaló és bátorító, Erőt adó szava: „Én veletek vagyok minden nap, a világ végezetéig!” (Mt 28,20) Talán az apostoloknak is idő kellett, mire e szavak valósággá lettek életük tapasztalatában, mire felismerték, hogy valóban velünk az Úr! Amit ők megtanultak felismerni Jézus tanítását követő életükben, az volt életük öröme és ereje. Ez adott erőt a tanúságtételre akkor is, ha nem fogadták szavait örömmel, hanem éppen elenségesen válaszoltak a szeretet meghívására. A megtapasztalt jelenlét adott erőt a keresztek elviselésére, a mindvégig való kitartáshoz.

De Jézus bátorító szavai hozzánk is szólnak, a mi szívünket is meg akarja érinteni az Úr! Felfedezhetjük Őt, találkozhatunk Vele mi is egész életünkben, minden helyzetben, minden pillanatban. Ráismerhetünk az imádság csöndjében, amikor lelkünk mélyén felismerjük az Ő hangját! Érezzük, hogy hozzánk szól, amikor a Szentírást olvassuk. Megismerjük a szeretet által a felebarátban, minden emberben. Nekünk is a minket kísérő Jézus az örömünk, az erőnk, a vigaszunk. Különösen is felismerhetjük Őt, közel jön hozzánk a szentmisében. Szinte ott vagyunk az utolsó vacsora termében, és halljuk, látjuk Jézus szavait és gesztusait Péterrel, Jánossal és a többi apostollal együtt.

Gyerekkoromban elvittek már kicsi koromtól kezdve testvéreimmel együtt szüleim a szentmisére. Nem értettem belőle semmit, de azt megértettem, hogy komoly dolog, mert még a lábamat, mely nem ért le a szék-

Spányi Antal
 székesfehérvári püspök

ről, azt sem engedték lógáznia. Később, amikor felértem az oltárt, ministráns lettem. Valami belső késztetés sürgetett, hogy amikor délután volt tanítás, ott legyek a templomban a reggeli szentmisén! Gimnazistaként már egy kis kápolnában nemcsak ministráltam, hanem a misére is én készítettem elő az oltárt, a templomot. És katonaság alatt milyen sokat jelentett, amikor olykor sikerült szökve és bújva a nagyatádi templomba, a szószéken elbújva (mert nem volt szabad templomba belépni egyenruhában) részt venni egy-egy szentmisén.

Mekkora kegyelem és öröm volt az első szentmise, amit újmisésként bemutatthattam. És ma is erő a korán reggel a Püspöki Palota kápolnájában elmondott szentmise! És erő minden szentmise, nemcsak az ünnepélyes nagy szertartások, de a közösségben megélt hétköznapi szentmisék is.

A szentmisében Jézus jön, Jézus van jelen, Jézus kér bebocsátást a szívünkbe. Legyen fontos a szentmisén való részvétel, a tanító rész megértése és befogadása, és a szentáldozáshoz való járulás kegyelme! Akkor, mint az apostolok, mi is készek leszünk arra, hogy bátor tanúságot tegyünk hitünkéről, a velünk lévő Jézusról, és ez lesz mindennapjaink öröme!

Isten Szentlelke segítsen ezt a találkozást minél gyakrabban megélnünk!

Úton voltak Jeruzsálem felé. Jézus elől ment, ők pedig csodálkoztak, követői meg félték. Ismét magához hívta a tizenkettőt, és arról kezdett nekik beszélni, ami vele történni fog: „Íme, fölmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát átadják a főpapoknak és írástudóknak. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak. Kicsúfolják, leköpdösik, megostorozzák és megölik, de harmadnapra feltámad.”

Mk 10,32-34

NAGYBÖJT – a radikális megtérés útja

Szent II. János Pál pápa

„*Íme, fölmegyünk Jeruzsálembe*” (Mk 10,33).

Az Úr ezekkel a szavakkal hívja tanítványait, hogy Vele együtt menjenek azon az úton, amely Galileából arra a helyre vezet, ahol beteljesíti megváltói küldetését. Ez a Jeruzsálembe vezető út, melyet az evangélisták úgy mutatnak be, mint Jézus földi vándorlásának megkoronázását, modell a keresztények számára, akik vállalják, hogy követik a Mestert a keresztúton. Napjaink

embere felé is elhangzik Jézus hívó szava, hogy „menjen fel Jeruzsálembe”. Ez a hívás a Nagyböjtben különösen is erőteljes, mert ez kegyelmi idő a megtérésre, és arra, hogy a Krisztus halálának és feltámadásának titkában való bensőséges részesedés által újra rátaláljunk a Vele való teljes egységre.

A Nagyböjt ezért a keresztény ember számára kedvező lehetőség arra, hogy alapjaiban megújítsa életét. Korunkban az evangélium kiváló tanúi mellett vannak olyan meg-

II. János Pál pápa szentmisén a lateráni bazilikában – 2003. június 19. (Reuters)

kereszteltek is, akik közömbösen ellenállnak a sürgető felszólításnak, hogy „menjenek fel Jeruzsálembe”, vagy néha nyíltan fellázadnak ellene. Vannak helyzetek, amelyekben az imádság csak felszínes marad, és Isten Igéje nem járja át az életet. Sokan mellékesnek tekintik a bűnbocsánat szentségét, a vasárnapi szentmisén való részvétel pedig csak egy terhes kötelesség teljesítése.

Hogyan fogadjuk a megtérésre szóló felhívást, amelyet Jézus hozzánk intéz ebben a Nagyböjtben is? Hogy hajtsunk végre komoly fordulatot az életünkben? Mindenekelőtt nyissuk meg szívünket a liturgia megrendítő üzenete előtt! A húsvéti előkészület időszaka az Úr gondviselésének ajándéka, és kiváló lehetőség arra, hogy magunkba szálljunk, meghalljuk az Ő belső indításait, és ezáltal közelebb kerüljünk Hozzá.

Vannak olyan keresztények, akik úgy gondolják, hogy nincs szükség az ilyesfajta állandó lelki erőfeszítésre, mert nem érzik sürgetőnek, hogy szembenézzenek az evangélium igazságával. Nem akarják, hogy valaki megzavarja megszokott életstílusukat, ezért hajlanak arra, hogy tompítsák és kiüresítsék az olyan felszólításokat, mint például: „*Szeressétek ellenségeiteket!*” (Lk 6,27). Számukra az ilyen parancsok olyannak tűnnek, mint amit nehéz elfogadni és megfelelő módon életre váltani. Ha ugyanis az ember komolyan veszi őket, akkor a radikális megtérés útjára kell lépnie. Vannak, akik ehelyett, amikor megbántják, megsértik őket, inkább az önsajnálát pszichés mechanizmusába

menekülnek vagy engednek a bosszúvágy-nak, és semmibe veszik Jézusnak az ellenség szeretetére vonatkozó felszólítását. A mindennapok eseményei világosan bizonyítják, hogy az egyéni és a társadalmi megújuláshoz feltétlenül szükséges a megbocsátás és a kiengesztelődés. Ez egyaránt érvényes az emberek, a közösségek és a nemzetek közötti kapcsolatokra. [...]

„*A szeretet nem rója fel a rosszat*” (1Kor 13,5). A Korintusiakhoz írt első levél e kijelentésével Pál apostol arra emlékeztet, hogy a megbocsátás a szeretet gyakorlásának egyik legmagasabb foka. A nagyböjti időszak különösen is kedvező alkalom arra, hogy elmélyítsük magunkban ennek az igazságnak a súlyát. A kiengesztelődés szentségében az Atya Krisztus által megbocsát nekünk, s ez arra ösztönöz minket, hogy szeretetben éljünk, s embertársunkra ne úgy nézzünk, mint ellenségre, hanem mint a testvérünkre.

részlet Szent II. János Pál pápa nagyböjti üzenetéből (2001)

Az Egyháznak és a világnak nagy szüksége van az Eucharisztia tiszteletére. A szeretetnek ebben a szentségében maga Jézus vár ránk. Ne sajnáljuk az időt azért, hogy ott Ővele találkozzunk... Soha ne szűnjön meg imádásunk!

Dominicae cenae –részlet
Szent II. János Pál pápa apostoli levele
az Eucharisziáról

„Vigyázz, ahol tetszel magadnak, ott ragadsz!”
(Szent Ágoston)

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

- Tudok / szoktam áldozatot vállalni a keresztény hitemért? Mi az, ami számomra kényelmetlen, kellemetlen, de megteszem Jézusért, ill. a Vele való kapcsolatoméért?
- Az idei nagyböjtben hogyan tudnám radikálisabban követni a Mestert? Miben nyilvánulhatna meg ez az elszántabb viselkedés az én életemben, vallásgyakorlásomban?
- Szerintem miért fontos a nagyböjt? Mit nyerhetünk általa? És mit veszítünk, ha nem böjtölünk?

MEGFONTOLANDÓ
KÉRDÉSEK: ?

- Mire kellene több időt fordítanom, és mire kevesebbet?
- Mennyire értékes számomra a saját életidőm? Hogyan tudnám jobban megbecsülni?
- Rettegek a saját halálom gondolatától vagy inkább ösztönzően hat rám, hogy figyeljek arra, hogyan is élek?
- Van jelenleg a lelken olyan sötét folt, amivel nem mernék megállni az Úr ítélőszéke előtt, ha mondjuk ma szólítana magához? Mi tart vissza attól, hogy megszabaduljak tőle a szentgyónásban?

„Engem igazán mindig csak egy dolog érdekelt: a halál. Más nem. Azóta vagyok ember, mióta nagyapámat láttam holtan, tízéves koromban, akit talán legjobban szerettem ekkor. Költő, művész, gondolkodó is csak azóta vagyok. Az a roppant különbség, mely élő és halott között van, a halál hallgatása, megértette velem, hogy valamit tennem kell. Én verseket kezdtem írni.”
(Kosztolányi Dezső)

„Emlékezz ember, hogy porból vagy, és porrá leszel...”

Hamvazószerdán a pap ezekkel a szavakkal jelöli meg a hívek homlokát az előző év Virágvasárnapján szentelt barka hamujával. Ez a szertartás emlékeztet bennünket arra, hogy a földi életünk véges, ezért nagyon fontos – különösen így nagyböjt idején –, hogy kellő időt fordítsunk az örök életünkre is.

Egy súlyos probléma, betegség vagy haláleset hatására jellemzően felértékelődik az idő számunkra. Sokkal világosabban látjuk, hogy mi fontos, és mi nem az, mire érdemes időt szánni, mire nem. Viktor Frankl, osztrák neurológus, pszichiáter, aki az emberi élet értelmének keresését helyezte terápiás módszereinek középpontjába, komolyan foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mi lenne, ha halhatatlanok lennénk, és az idő korlátlanul a rendelkezésünkre állna? Az alábbi megállapításra jutott:

Akkor mindent, de valóban mindent halogathatnánk. Mert semmi nem múlna azon, hogy valamit most tesszünk-e meg vagy holnap vagy holnapután, egy év vagy tíz év múlva vagy bármikor. Nem fenyegetne bennünket halál és semmilyen vég, nem lennének korlátozottak a lehetőségeink, nem éreznénk indíttatást arra, hogy éppen most hajtsunk végre egy tettet, éppen most adjuk át magunkat egy élménynek – hiszen még lenne rá sok idő, lenne időnk, végtelen sok időnk lenne. Ezzel szemben az a tény, és csak az a tény, hogy halandók vagyunk, hogy az életünk véges, az időnk korlátozott, a lehetőségeink behatároltak, ez a tény az, amelynek fényében egyáltalán értelmesnek tűnik valamihez kezdeni; kihasználni, megvalósítani és kitölteni az időt. A halál kényszerít erre. Így csak a halál adja a hátteret ahhoz, hogy létünk felelős lét lehessen.

forrás: Viktor E. Frankl – *Az élet értelméről*

Túrmezei Erzsébet
KÓRHÁZBAN
BÖJT IDEJÉN

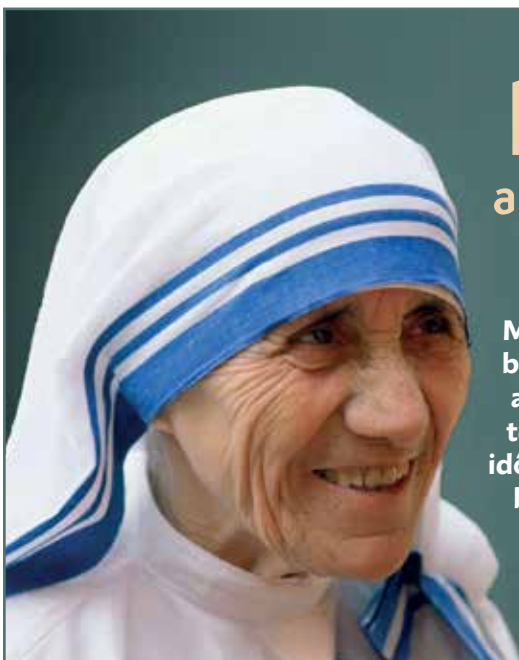
Fehér kórházi ágyamon
gyötör a kínzó fájdalom,...
De itt orvos és ápoló
fájdalmunkat enyhíteni siet...
s Ki itt vagy láthatatlanul,
Meváltó Jézusom,
amikor értem és helyettem
Te szenvedtél átsegezeten,
ki enyhítette a Tied?!

Gunyolódók vettek körül:
„Szállj le, ha Isten Fia vagy!”
De Téged nem a szegek
tartottak véres keresztfádon,
hanem a mentő szeretet...
s azt meghálálni soha nem lehet!

„Soha... soha...” ismételtetem
legkedvesebb böjti énekem.
Kínzó fájdalmak között is
hála, hogy itt vagy, Uram!
Velem fényben és velem boruban,
mint erőforrás, biztos menedék...
és ez elég!

Lackfi János írása
A BÖJTRŐL

Nem azért böjtölök,
hogy sanyargassam magam,
bár önzésem és mohóságom miatt
éppenséggel rám fér egy kis szabályozás.
Nem azért böjtölök,
hogy bejussak a vallási X-faktor döntőjébe,
kipipáljak egy patinás,
ókori eredetű hagyományt,
és így lenézhessem kortársaimat,
ezeket a zabagépeket,
bár éppenséggel jólesik visszagondolni
évezredek böjtölőinek közösségére,
melybe így belépek magam is.
Nem azért böjtölök,
hogy meglegyen a sukár strandtestem,
bár kétségkívül pozitív visszajelzés,
ha rozmáros alkatom
kezd mozgékonyabbá válni.
Nem azért böjtölök,
hogy kiteljesítsem önmagam,
a testi-lelki méregtelenítés révén
lebegni kezdjek,
és elhitessen magammal,
hogy megújultam,
mint a természet tavasszal.
Azért böjtölök,
mert így nem tömködöm be életem
hiányait
pótszerekkel, nasival, piával, videókkal,
és a réseken keresztül csak úgy ömlik
befelé az Isten.

MONDJ LE a hiábavaló időtöltésről kapcsolataid javára!

Mennyi időt adok Istennek a napomból? Mennyit a családtagjaimnak, ill. a hozzám közel állóknak? És a saját testi-lelki épülésemnek? Amivel sok időm megy el nap mint nap, arra valóban szükségem van az örök boldogsághoz? A nagybőjt kiváló alkalom arra, hogy "lomtalanítsuk" a napi-
rendünket – éljünk a lehetőséggel!

KALKUTTAI SZENT TERÉZ ANYA JÓTANÁCSA:

ADJ IDŐT A GONDOLATNAK

– Erőd forrása ez.

ADJ IDŐT AZ IMÁNAK

– A legnagyobb erő a Földön ez.

ADJ IDŐT A MOSOLYNAK

– A lélek zenéje ez.

ADJ IDŐT A JÁTÉKNAK

– Az örök ifjúság titka ez.

ADJ IDŐT A SZERETETNEK

S LÉGY SZERETETT

– Isten adománya ez.

ADJ IDŐT AZ ADAKOZÁSNAK

– Önzésre nem juthat idő.

ADJ IDŐT AZ OLVASÁSNAK

– A bölcsesség kútja ez.

ADJ IDŐT A BARÁTSÁGNAK

– A boldogság útja ez.

ADJ IDŐT A MUNKÁNAK

– A siker ára ez.

ADJ IDŐT A SZERETETNEK

– A Mennyei kulcsa ez.

A csend gyümölcse az IMA.

Az ima gyümölcse a HIT.

A hit gyümölcse a SZERETET.

A szeretet gyümölcse a BÉKE.

A fogyasztói szemlélet vírusa

– részlet Ferenc pápa homíliájából

A fogyasztói szemlélet olyan vírus, amely gyökerében mérgezi meg a hitet, mert azt hiteti el veled, hogy az élet kizárólag attól függ, amid van, és így elfelejted Istent, aki közeledik hozzád, és aki melletted van. Az Úr jön, de te inkább a saját vágyaidat követed; a testvéred kopogtat az ajtódon, de ő zavaró tényező, mert megzavarja a terveidet – ez a fogyasztói mentalitás hozzáállása. Az evangéliumban, amikor Jézus a hit veszélyeire figyelmeztet, nem hatalmas ellenségekre, ellenségeskedésre vagy üldöztetésre gondol. Ezek mindig is voltak és lesznek, de nem gyengítik meg a hitet. Az igazi veszély az, ami elaltatja a szívet: a fogyasztás iránti függőség, a dolgok súlya és szívünket szétszóró hatása (vö. Lk 21,34).

A mai embert tárgyak veszik körül, de nem tudja minnek. Sok javunk van, de nem a jót szolgáljuk, az otthonok megtelnek tárgyakkal, de hiányoznak belőlük a gyermekek. Ez a demográfiai tél, amelyben szenvedünk, a mai dráma: házak tele dolgokkal, de gyerekek nélkül. Az időt szórakozással pazarolják el, de az embereknek nincs idejük Istenre és másokra. És amikor az emberek a dolgokért élnek, a dolgok sosem elegendőek, a kapzsiság növekszik, mások akadállyá válnak, és az emberek fenyegetve érzik magukat. Így, ahogy egyre elégedetlenebbé és dühösebbé válnak, nő a gyűlölet szintje: „Többet akarok, többet akarok, többet akarok...” [...]

Jézus fel akar ébreszteni mindebből. Ezt egy igével teszi: „Vigyázzatok!” (Mt 24,42). „Legyetek óvatosak, virrasszatok.” [...] Ma a mi feladatunk a virrasztás: legyőzni azt a kísértést, hogy az élet lényege a felhalmozás – ez egy kísértés; az élet értelme nem a felhalmozás. Feladatunk leleplezni azt a megtévesztést, miszerint akkor leszünk boldogok, ha sok dolgunk van; [...] az ima és a szeretet nem elvesztegetett idő, hanem a legnagyobb kincs.

„Vigyázzatok, nehogy elnehezdedjék szívetek a mámorban, a tobzódásban, meg az élet gondjaiban, és készületlenül érjen benneteket az a nap, mert mint a tör, úgy fog lecsapni a föld színének minden lakójára.” (Lk 21,34-35)

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

○ A Jézus korabeli pásztor-társadalmakban az állatok voltak az élet alapjai: élelmet, ruházatot és vagyont jelentettek, ezért egy hibátlan bárány Istennek ajándékozása az áldozati szertartásban valóban komoly lemondásnak számított a zsidó családok részéről. A mai modern ember életében szerintem mi a legértékesebb?

○ Milyen "lomok" vannak a mindennapjaimban?

○ Tudok adni az időmből Istennek úgy, hogy nem várok érte cserébe semmit? Például benne maradni az imában akkor is, ha azt nem kíséri semmi "extra" jó érzés vagy egyéb megtapasztalás? Mit jelent számomra "ingyen" adni az időmet Istennek?

„Az egymásra fordított idő a szeretet igazi mértéke.”

(Eginald Schlattner – erdélyi német író, lelkész)

„Aki ebből a vízből iszik, újra megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert a víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrás lesz benne.”
(Jn 4,13-14)

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

- Mennyi a napi képernyőidőm? És az imaidőm? ☺
- Együtt élünk vagy egymás mellett? Mennyi teljes figyelmet igénylő időt adok a szereteteimnek?
- Mennyi időt fordítok a saját testi-lelki épülesemre?
- Mi az én "személyes drogom"? [Korunk legjellemzőbb függőségei: Internet, okostelefon, videójáték, közösségi média, alkohol, kábítószer, nikotin, koffein (kávé, energitalok), munka, szerencsejáték, vásárlás, evés (nassolás), pornó] Meg tudnék-e válni tőle hosszab időre? Mondjuk a nagybőjt idejére? ☺
- Engem mennyire ragadott magával a túlfogyasztás? Hol vannak ezen a téren a gyenge pontjaim?
- Ami fontos számomra, az szükséges is? És ami szükséges, az fontos a számomra?

Mindenkinek megvan a maga „személyes drogja”

Anna Lembke – amerikai pszichiáter, függőségszakértő, a Stanford Egyetem professzora

A világot megváltoztattuk. Nem szenvedünk már hiányt semmiben. A bőség korszaka köszöntött ránk: van gyógyszer, étel, hírózón, szerencsejáték, bevásárlóközpont, videójáték, SMS, online szex, Facebook, Instagram, YouTube, Twitter... És folytathatnám az egyre változatosabb és egyre nagyobb élvezettel kecsegtető mindennapi ingerek elképesztően hosszú sorát. Az okostelefon modern korunk injekciós tüje, amely a digitális dopamint éjjel-nappal szállítja az online generáció idegpályáira. [...] Korunk embere számára a függőséget okozó anyagokhoz való fokozott hozzáférés a legfontosabb kockázati tényező. A kínálat teremtette meg a keresletet, és mindannyiunkat beszippantott a kényszeres túlfogyasztás örvénye. [...]

Mára maga a fogyasztás is drog lett. Egy vietnámi bevándorló páciensem, Chi, például folyton online keresgélt és vásárolgatott. Már attól felpannolódott, hogy eldöntötte, mit vesz meg, aztán boldogan várakozott a futár érkezéig, a csúcsra pedig akkor jutott el, amikor kibontotta a csomagot. Sajnos az élvezet általában nem tartott az Amazonos szalag feltépésénél tovább, amíg kezébe nem vette a hőn áhított terméket. Már többször bányi bővli cucca volt, és több tízezer dolláros adóssága. De képtelen volt leállni. [...]

A kényszeres túlfogyasztás nemcsak a saját pusztulásunkat okozhatja, hanem az egész bolygóét is. A Föld természeti erőforrásai rohamosan fogyatkoznak. Egyes közgazdászok úgy becsülik, hogy 2040-re a bolygó természeti tőkéje (termőföldek, erdők, halállomány, üzemanyagok) a fejlett országokban 21, a fejlődő országokban pedig 17 százalékkal lesz kevesebb, mint ma. Eközben a szén-

dioxid-kibocsátás a magas jövedelmű országokban 7 %-kal, a világ több részén pedig 44 %-kal fog növekedni! [...]

Az emberiség, az örök kereső, túl jól oldotta meg az örömhajhászás és a fájdalomkerülés feladatát. A világot sikerült teljesen megváltoztatnunk úgy, hogy ma már nem a hiány jellemzi, hanem sokkal inkább a túláradó bőség.

Az agyunk egyszerűen nem alkalmazkodott a bőség világához. [...] A végeredmény pedig az, hogy egyre több jutalomra van szükségünk ahhoz, hogy örömet érezzünk, és egyre kevesebb is elég ahhoz, hogy fájdalmat érezzünk. És ez az újrakalibrálás nemcsak az egyén szintjén figyelhető meg, hanem a nemzetek szintjén is. Ami felveti a kérdést: Hogy maradhatunk életben, és hogyan boldogulhatunk ebben az új ökoszisztémában? Hogyan neveljük gyermekeinket? Milyen újfajta gondolkodásmód és magatartásforma kívánatos a huszonegyedik században? [...]

„Napjainkban bárki bármikor kényszeres túlfogyasztóvá válhat, még ha az élete amúgy kellemes kerékvágásban halad is.” (Anna Lembke)

részlet Anna Lembke: DOPAMINKORSZAK – Hogyan találjunk egyensúlyt a függőségekre épülő világban? c. könyvéből

Isten nélkül az ember NEM LEHET BOLDOG

– egy katolikus pap rendkívül ösztönző tanúságtétele

1 „Capital Pains”, Economist, 2020. július 18.

Az eceteshordó lakói

Ludwing Bechstein meséje nyomán

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK:

- Mi a véleményed erről a házaspárról? Lennél a gyerekek?
- Mit rontott el szerinted a szegény ember és a felesége? Hogyan kellett volna viselkedniük?
- Te mivel vagy most elégedetlen? Ha berepülne hozzád egy ilyen aranytollú madár, mit kívánnál tőle?
- „A pénz nem boldogít” – tartja a mondás. Miért? Szerinted mitől lesz boldog az ember?
- Mit jelent szerinted az alábbi idézet?

↓
 „Nem az a szegény, akinek kevés a vagyona, hanem az, aki többet kíván.”
 (Seneca – ókori római filozófus, író, költő)

Volt egyszer egy szegény ember meg a felesége. Olyan szegények voltak, hogy még házikót se tudtak építeni, ezért egy nagy eceteshordóban laktak sok-sok esztendeje. Egy nap összeeszttek, és egymást hibáztatták sanyarú sorsukért, amikor egy aranytollú madár röppent be hozzájuk.

— Hát ti min civakodtok?

— Haj, kedves madárka — felelte az asszony — nagy a mi bajunk. Látod, ebben az öreg hordóban lakunk, mert anyyira szegények vagyunk. Ó, ha egy kis házacsánk lehetne!

Megsajnálta őket az aranytollú madár, ezért elvezette őket egy takaros kis házhoz.

— Ez a tiétek! Éljetek békében, elégedettségben, s ha kívántok tőlem valamit, tapsoljatok hármat, és szólítsatok: *Aranymadárka napsugárban, aranymadárka holdsugárban, aranymadárka, itt teremj!* — mondta, s azzal elrepült.

Az ember meg az asszony nem tudott betelni az örömmel, hogy ilyen szép kis házuk lett az ócska hordó helyett.

Telt-múlt az idő, és megunták a házikót. Hamarosan a szomszédaiak gazdagságát kezdték figyelni. Egyiknek nagy csordája volt, a másikkak szántóföldje, a harmadikkak szolgái. Irigykedni kezdtek, és újra hívták az aranyadarat.

— Kedves madárka — mondták neki — kicsi nekünk ez a ház. Ha olyan szép tanyánk, földünk, jószágunk lehetne, mint a szomszédainknak, elégedettek lennénk.

Az aranyadarat villant egyet a szeme, de nem szólt semmit. Elvezette az embert meg a feleségét egy pompás, szép tanyához, s nekik ajándékozta jószágostul, földestül, szolgástul. Örült az ember meg az asszony, örültek egy álló esztendeig. Úgy érezték, többet nem is kívánhatnának.

Csak hogy az örömük most sem tartott soká. Erre az életre is ráuntak, telhetetlenségükben még többet kívántak. Azt mondta az ember:

— Ha grófok lennénk, palotában lakhatnánk, inasok, szolgák lennének parancsunkat, négylovas hintón ringatózhatnánk. Az volna az igaz! Ez az élet csak tengődés.

Elmondta hát a mondókát. Az aranytollú madár pedig pár pillanat múlva leereszkedett az ablakpárkányra, s megkérdezte:

— Mit kívánsz még tőlem?

Azt felelte az ember:

— Gróf szeretnék lenni, a feleségem meg grófné. Akkor aztán elégedettek lennénk.

Megharagudott az aranytollú madár, csak úgy szikrázott a szeme, s így kiáltott:

— Telhetetlen emberek! Hát semmi sem elég nektek? Nem bánom, legyetek grófok, de a boldogságotok nem ezen fog múlni...

Szép palotát ajándékozott nekik, négylovas hintót, nagy sereg szolgát. Gróf lett hát a kapzsi ember, a felesége meg grófné. Más se tettek egész nap, mint hintóban ringatóztak, s nem tudták, mivel üssék agyon az időt.

Egy nap a király székvárosába utaztak egy fényes ünnepségre. Látták a királyt meg a királynét bíborban-selyemben, aranyos hintóban, mögöttük a fényes kíséret, miniszterek, hoppmesterek, apródok, katonák. Az emberek éljeneztek őket, zsebkendők lobogtak, kalapok röpültek a magasba. A telhetetlen ember meg a felesége alig várta, hogy hazajerjen. Azt mondták egymásnak:

— Még csak királyságot kérünk a madártól, aztán annyival megelégszünk.

Hármat tapsoltak, s hívták megint a madarat: *Aranymadárka napsugárban, aranymadárka holdsugárban, aranymadárka, itt teremj!*

Ott termett a madár nyomban, s megkérdezte tőlük:

— Mi a kívánságotok?

— Király meg királyné szeretnénk lenni — felelték egyszerre.

Az aranyadarat csak úgy szikrázott a szeme, borzolódt a tolla haragjában, s így kiáltott:

— Telhetetlen, kapzsi emberek, mikor lesztek végre elégedettek?! Királlyá meg királynévá teszlek benneteket, nem bánom, de nektek az sem lesz elég...

Királyi pár lett hát az emberből meg az asszonyból. Száztornyú kastélyba költöztek, miniszterek, udvaroncok hajbókoltak előttük, ők kormányozták az országot. A birodalom minden kincsét, drágaságát lábuk elé hordatták, azt se tudták már, mit csináljanak jó dolgukban. De egy szép nap megunták ezt is. Azt gondolták magukban: „Hátha többet is kérhetnénk az aranyadarattól!”

— Császárné szeretnék lenni! — sóhajtott a asszony.

— Én meg császár! — vágta rá az ember.

Szólítani akarták az aranyadarat, de azt mondta az asszony:

— Ha már kérünk, nagyot kérjünk: legyen a miénk az egész világ!

Alighogy ezt kimondta, hatalmas forgószél támadt, egy nagy, fekete madár röpült be az ablakukon, és rájuk rivallt rettenetes hangon:

— Vissza az eceteshordóba!

Odalett nyomban a királyság, eltűnt a száztornyú kastély, a királyi trón, a nagy uradalom, a sok udvaronc, miniszter, apród. A telhetetlenek ott találták magukat megint az eceteshordóban. Bánhatták már kapzsiságukat...

Az Egyház két oszlopa

Bosco Szent János profetikus álma

Don Boscónak, aki látomásait szerette szerényen csak „álmok”-nak nevezni, volt egy látomása az Egyházzal. 1862. május 30-án este mesélte el ezt az álmát.

Képzeljétek el, hogy velem vagytok a tengerparton, vagy inkább egy magányos szirten, és mást sem láttok magatok körül, mint végtelen tengert. Azon a végeláthatatlan vízfelzínen megszámlálhatatlan sokaságú, harcra felsorakoztatott hajó látszik, és mindegyiknek az orrára nyíl formájú, hegyes vas-szuronyt erősítettek. A hajókra ágyúkat és mindenféle fegyvert zsúfoltak, továbbá puskákat, tűzszerzőmokat és könyveket is. A hajóhad most a legnagyobb és legmagasabb hajó felé közeledik, megpróbálnak léket ütni rajta a szuronnal, próbálják fölgyújtani és minden módon a vesztét akarják.

Azt a pompás, lenyűgözően fölszerelt hajót sok kis hajócska kíséri, amelyek tőle

„Csak két eszközünk van, hogy megmeneküljünk a hatalmas zűrzavarban: a Szent-séges Szűz iránti odaadás, és a gyakori Szentáldozás.”

kapnak utasításokat, s már teljesítik is a parancsot, hogy megvédjék magukat az ellenséges flottával szemben. Ám a szél ellenük dolgozik, és úgy tűnik, hogy a háborgó tenger az ellenségnek kedvez. A tenger végtelen víztük-rén, a habokból két erős, hatalmas méretű, két egymáshoz közeli oszlop emelkedik ki. Az egyik a Szeplőtelen Szűz szobra áll,

lábánál széles tábla függ ezzel a felirattal: *Auxilium Christianorum* (Keresztények Segítése); a másikon, amely sokkal hatalmasabb és magasabb, az oszlop méreteivel arányos Ostya van, és alatta egy tábla ezekkel a szavakkal: *Salus credentium* (a hívek üdvössége).

A nagy hajó kapitánya, aki maga a római pápa, látva az ellenség dühét és híveinek szorult helyzetét, magához hivatja a kísérő hajók kormányosait, hogy kidolgozzák a védelmi stratégiát. Az összes kormányos fölszáll a vezérhajóra és a pápa köré gyűlnek. Ülést tartanak, de mivel a vihar mind jobban tombol, vissza kell térniük saját hajóikra.

A pápa a kormánykeréknél áll, és minden erejével azon küzd, hogy a két oszlop közé irányítsa a hajót, melyeknek csúcsáról láncokhoz rögzítve körös-körül számos horgony és hatalmas horog lóg le a mélybe. Az ellenséges hajók megpróbálják megrohanni és elsüllyeszteni a pápa hajóját: egyesek mindenféle írásokat, könyveket,

gyújtóanyagokat dobálnak a fedélzetre: mások ágyúkkal, puskákkal, és a lékelő szuronnal támadnak. A csata egyre vadabbá válik, de a tá-

madók fáradtsága hiábavalónak bizonyul: a nagy hajó határozottan és biztosan halad előre. Olykor egy-egy rettenetes ütés széles és mély repedést nyit az oldalán, de a két oszlopból áradó lágy fuvallat hatásá-

ra a lékek és a lyukak azonnal eltömődnek. Időközben a támadók ágyúi felrobbannak, minden más fegyver és puska elromlik, sok hajó szétzúródik, és elsüllyed a tengerben.

Erre az őrjöngő ellenség közelharcba kezd: puszta kézzel, ököllel és káromlásokkal támadnak. Ekkor a pápa halálos sebet kap, és a földre rogy. Rögtön a segítségére sietnek, de másodjára is elesik, és meghal. Az ellenség tábora diadalittas kiáltásoktól visszhangzik, hajóikról elmondhatatlan diadalordítás hallatszik. De amint életét veszti a pápa, egy másik lép a helyébe. Az összehívott kormányosok olyan gyorsan választják meg, hogy az egyházfő halálának hírével együtt érkeznek az ellentáborba utódja megválasztásának híre.

Az ellenfelek kezdik elveszíteni a bátorságukat. Az új pápa minden akadályt legyőzve, a két oszlop közé irányítja a hajót, majd egy láncsal, amely a hajóorról lóg le, az Ostyát tartó oszlop horgonyához erősíti a hajót, míg a másik, a farról aláhulló láncsal a szemben álló, Szeplőtelen Szűz Máriát tartó oszlop horgonyához rögzíti. Ekkor nagy zűrzavar kerekedik: az összes ellenséges hajó megfutamodik, egymás után szét-szóródnak, összeütköznek, szétzúzódnak. Néhány elsüllyed és megpróbálja elsüllyeszteni a többieket is, miközben azok a hajók, amelyek hősiiesen harcoltak a pápa oldalán, szintén a két oszlophoz kötözik magukat. A tengeren most béke honol.

Ekkor Don Bosco megkérdezte Don Ruá't:

— Mit jelenthet ez az álom? *Don Rua így válaszolt:* — Nekem úgy tűnik, hogy a pápa hajója az Egyház, a hajók az emberek, a tenger a világ. A nagy hajó védelmezői a hívek, akik hűek az Egyházhoz: a többiek az Egyház ellenségei, akik minden eszközzel harcolnak ellene. A menekülést biztosító két oszlop pedig a Boldogságos Szűz Mária és a Legszentebb Oltáriszentség tiszteletét jelentheti.

— Jól mondtad — *felelte Don Bosco* — csak egy kifejezést kell helyesbítenem. Az ellenséges hajók az Egyház üldözőit jelentik. Ami eddig történt, semmi ahhoz képest, aminek még ezután kell megtörténnie. Csak két eszközünk van, hogy megmeneküljünk a hatalmas zűrzavarban: a Szentséges Szűz iránti odaadás és a gyakori Szentáldozás.

forrás: kisberiplebania.hu és *Az Oltáriszentség csodái* c. könyv

Mi a szentmise?

missa (latin: 'elbocsátás' vagy 'küldetés') szóból ered

- a Katolikus Egyház legfontosabb istentisztelete és szertartása, mely Jézus Krisztus életének és küldetésének misztériumát ünnepli

- az utolsó vacsora, ill. az új szövetség emlékezete: Jézus saját testét és vérért adta tanítványainak kenyér és bor formájában, és megparancsolta: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” (Lk 22,19)

- Jézus kereszthalálának vértelen megújítása, jelenlővé tétele, ahol a pap Krisztus személyében (in persona Christi) cselekszik, és a kenyér és bor átválttatásával megjeleníti Jézus valóságos testét és vérért, hogy a hívek részesülhessenek a megváltás kegyelmeiben

- hálaadás a megváltásért: (*Eucharisztia* szó görögül 'hálaadás' jelent) – a hívek kifejezik hálójukat Istennek a megváltásért

- közösség Istennel és egymással: nemcsak egyéni, hanem közösségi ünnep, amelyben az Egyház tagjai együtt dicsőítik Istent

- a mennyei liturgia elővételezése: a szentmise egyesíti a földi egyházat a mennyei szentekkel – elővételezi a mennyei lakomát

Te ismered a szentmisét?

I. BEVEZETŐ SZERTARTÁS:

- **Kezdőének:** Ünnepeles kezdet, dicsőítés, imádság, lelki ráhangolódás az Eucharisztia ünneplésére.
- **Keresztvetés és köszöntés:** A keresztvetéssel azt fejezzük ki, hogy a Szentháromság-Isten jelenlétében vagyunk, és az egész liturgiát az Ő dicsőségére és kegyelméből végezzük.
- **Bűnbánati rész, Kyrie (Uram, irgalmazz!):** Lelkiismeretvizsgálattal és bűnbánattal készülünk az ünneplésre, és könyörgünk Isten irgalmáért, amire mindig mindannyian rászorulunk.
- **Gloria (Dicsőség):** dicsőítő ének ünnepi alkalmakkor
- **Könyörgés:** A pap Istenhez fordul az adott ünnephez kapcsolódó könyörgéssel. A „Könyörögjünk!” felszólítás utáni csendben mindannyian a saját szándékainkat fogalmazzuk meg.

II. AZ IGE LITURGIÁJA: Isten szól hozzánk bibliai részletek, zoltárénekek és a prédikáció által, mi pedig a végén válaszolunk a hitvallással és kéréseinkkel. (Ünnepeken és főünnepeken három, köznapokon két szentírási olvasmány hangzik el.)

- **Olvasmány:** (az Ószövetségből vagy az Apostolok cselekedeteiből) Hallhatjuk, hogyan szólt az Atyaisten az Ószövetség népéhez prófétái által – felkészítve népet Jézus eljövételére.
- **Válaszos zoltár:** Énekelhető imádság, amely kapcsolódik az első olvasmányhoz. Külön jelentőséggel bír számunkra, hogy Jézus maga is imádkozta a zoltárokat.
- **Szentlecke:** (az Újszövetség apostoli leveleiből) Jellemzően a keresztény közösség életével és hitbeli gyakorlataival kapcsolatos útmutatásokat ad.
- **Alleluja:** Örvendező ének közvetlenül az Evangélium előtt. Örülhetünk annak, hogy hozzánk eljutott az Örömhír, és hálaival gondolhatunk Anyaszentegyházunkra, amiért megőrizte számunkra a hosszú évszázadok alatt Jézus Krisztus szavait.
- **Evangélium:** Az Ige liturgiájának csúcspontja, mely Jézus tanítását, ill. tetteit tárja elénk, és az ünnep fő eseményét vagy üzenetét közvetíti.
- **Prédikáció:** A felszentelt pap segít megérteni és elmélyíteni bennünk a Biblia tanítását, továbbá összeköti azt a mindennapi életünkkel.
- **Hitvallás (Credo):** A közösség együtt megvallja a hitét.
- **Hívek könyörgése:** A közösség kérésekkel fordul Istenhez az Egyházért, a világot (=egyetemesen) és a rászorulókért...

III. AZ EUCHARISZTIA (ÁLDOZAT) LITURGIÁJA: Jézus kereszthalálának jelenlővé tétele és az Eucharisztia megünneplése.

- **Felajánlás (adományok előkészítése):** A pap imádságban megköszöni és felajánlja Istennek a kenyeret és a bort. Perselyadományaink felajánlásával templomunk fenntartásához és a szegények segítéséhez járulhatunk hozzá.
- **Eucharisztikus ima (kánon):** A pap az adott ünnephez kapcsolódó imádságot mond/énekel (prefáció) a misekönyvből, majd az angyalok és szentek dicsőítő énekéhez kapcsolódva dicsérjük Istent (Sanctus). **Átváltoztatás:** A pap közreműködésével a kenyér és a bor Jézus testévé és vérévé változik az oltáron (csengetés jelzi). A kánon végén a pap együtt emeli fel a Szentostyát és a kelyhet, Istennek ajánlva Krisztus és az egész közösség áldozatát.

- **Miatyánk:** Együtt imádkozzuk a Jézustól tanult imádságunkat.

- **Béke szertartása:** Megerősíti testvériségünket és előkészíti a méltó áldozást. („Ha tehát ajándékot akarsz az oltáron felajánlani... menj, előbb békülj ki embertársaddal!” Mt 5,23-24)

- **Agnus Dei (Isten báránya):** Jézus maga a tökéletes áldozat, az Isten Báránya.

- **Szentáldozás:** Miközben Isten asztalához járulunk, hálaival gondolhatunk azokra, akiknek köszönhetjük ezt a találkozást (Szűzanya, szüleink, nagyszüleink, keresztszüleink, plébánosunk...stb.). Áldozás után csendben imádkozunk.

IV. BEFEJEZŐ SZERTARTÁS: A szentmise lezárása – hálaadás Istennek.

- **Záró könyörgés:** A pap elmondja a szentmise záró könyörgését. (A közösség életét érintő hirdetések általában ez után hangzanak el.)
- **Áldás, elbocsátás:** A pap megáldja a híveket, megerősítve őket küldetésükben, hogy a mindennapi életben tegyenek tanúságot Krisztusról.

forrás: katolikus.hu és liturgia.hu

Miért kell a borhoz vizet önteni?

Szent Ciprián, karthágói püspök magyarázata

Mivel Krisztus mindannyiunkat hordozott, mikor magára vette bűnünket, láthatjuk, hogy a víz a népet jelképezi, a borban pedig Krisztus vére jelenik meg. Amikor pedig a helyben elegyedik a bor és a víz, Krisztussal egyesül a nép, tehát a hívek tömege eggyé válik és összekapcsolódik azzal, akiben hisz. A bornak és víznek ez a keveredése és egyesülése az Úr kelyhében jön létre, hogy az elegy többé ne válhasson szét. Ezért az Egyházat, vagyis az Egyházban lévő népet, aki erősen és híven ragaszkodik ahhoz, amiben hisz, semmi sem választhatja el Krisztustól: folyamatosan kitart mellette, és ez az elthéphetetlen szertekapcsolat örökké fennmarad. [...]

Így tehát az Úr kelyhének megszentelésénél nem lehet csak tiszta vizet felajánlani, ahogyan tiszta szinbort sem. Mert ha valaki csupán bort ajánlana fel, akkor az Krisztus vére lenne – nélkülünk. Ha pedig csak vizet, akkor az a nép lenne, Krisztus nélkül. De amikor a kettőt elegyítjük, és ebben az egyesült keverékben kölcsönösen összekapcsolódnak, akkor beteljesedik a lelki és mennyei szentség. Az Úr kelyhe tehát nem csupán vízből és nem csupán borból áll, hanem össze kell keverni a kettőt, ahogyan az Úr teste sem lehet csupán liszt vagy víz, hanem egybe kell gyúrni őket, hogy kapcsolódjanak és egyetlen kenyértésztává álljanak össze. Ebben a szentségben a nép egyesülése is megmutatkozik: ahogyan a sok mag egybegyűjtése, megőrlése és összekeverése egyetlen kenyeret alkot, ugyanúgy mi is egy test leszünk Krisztusban, aki a Mennyei Kenyér; a mi tömegünk ugyanis Hozzá tartozik és Vele egyesül.

← **Hogyan épül fel a szentmise és miért pont így?** – Misevlog Fábry Kornéllal

„Az ószövetségi törvény méhében hordta Krisztust.”
(Szent Ágoston)

Előképek az Újszövetségben:

Betlehem: Jézus születésének helye. Héber szó, jelentése: "a kenyér háza". Jézus magát az Élet Kenyerének nevezte.

Jászol: Jézust, aki az Élet Kenyere, egy etetőjászolba fektették. A jászol tehát előrevetíti, hogy Jézus maga lesz az „isteni táplálék”.

Csodálatos kenyérszaporítás: A kenyérszaporítás előtt Jézus megtette azokat a mozdulatokat, amelyeket később az utolsó vacsorán, az Eucharisztia alapításakor is látunk: az áldás, a megtérés és a szétosztás előképe annak, ahogyan Jézus az utolsó vacsorán saját testét és vérért adta.

A szentmisében is minden hívő ugyanabból az egy kenyérből (Krisztus testéből) részesül, amely egységet teremt a közösség tagjai között.

A kánai menyegző: A csoda arra utal, hogy Jézus képes a földi dolgokat átváltoztatni isteni valósággá.

„Jóillatú áldozatot mutatnak be mindenütt, tiszta ételáldozatot a nevemnek. Mert nagy az én nevem a népek között – mondja a Seregek Ura.”
(Mal 1,11)

A szentmiseáldozat előképei az Ószövetségben

A zsidó nép egész története előkészíti és előrevetíti Jézus eljövételét, aki Isten, de emberré lett, közöttünk lakozott és áldozatul ajánlotta magát, hogy megmentsen minket. Íme néhány előkép az Ószövetségből:

A paradicsomkert életfája: Ezt a fát az Úr ültette a paradicsom közepébe. Örök életet ad azoknak, akik esznek róla. Mi más ez, mint az éden Eucharisztiaja? Mindkettő az élet forrását, Isten közelségét és az örök élet ígértét jeleníti meg.

Ábel: Ő is pásztor, ahogy Jézus is magát „jó pásztor” nevezi. Ábelt is irigységből ölte meg a testvére, Káin – akárcsak az ártatlan Jézust zsidó testvérei (vö. Ter 4).

Melkizedek: Ő Sálem (Jeruzsálem) királya volt, aki amikor megáldotta Ábrahámot „kenyeret és bort hozott. Ő ugyanis a magasságbeli Isten papja volt.” (Ter 14,18) Ez a Messiás eucharisztikus áldozatának előképe. Dávid király prófétai szeme észreveszi ezt – messiási zsoltárában így énekel: „Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint” (Zsolt 109,4).

Izsák: Az „ígéret gyermeke”¹, akit apja, Ábrahám kész lett volna feláldozni Isten iránti engedelmességéből, de Isten az utolsó pillanatban megmenti Izsákot. Saját fiánál, Jézus keresztrefeszítésénél azonban nem avatkozik közbe: engedi, hogy Jézus bemutassa az áldozatot, így Ő lett a tökéletes engesztelő áldozat. A Mennyei Atya Ábrahámot megkímélte attól, hogy átélje fia halálát, de saját magát nem óvta meg ettől.

Húsvéti bárányáldozat (pászkabárány): Izrael népének az Egyiptomból való kivonulás éjszakáján egy hibátlan bárányt kellett feláldozni, aminek a vérével meg kellett kenniük annak a háznak szemöldökfáját és ajtaját, ahol a vacsorát elköltötték. A bárány vére megóvta őket a halál-

1 Isten megígérte Ábrahámnak, hogy idős kora ellenére fia fog születni meddő feleségétől, Sárától, továbbá hogy nagy nép származik majd tőle, akiben minden nemzet áldást nyer.

hozó angyaltól, miután pedig megették a húsát, amihez kovásztalan kenyeret és bort kellett fogyasztaniuk, megkezdődött az egyiptomi rabszolgaságból való kivonulás éjszakája (vö. Kiv 12). Ez a pászkavacsora egyértelmű előképe az eucharisztikus vacsorának, ahol Krisztus lesz az áldozat a mi megmentésünkre, hogy a bűn rabszolgaságából megszabadulhassunk. Az ajtók vérrel való megkenése kapcsán eszünkbe jut Krisztus véres keresztfája – ez volt a mi szabadulásunk "kapuja".

A szenvedő szolgát Izajás így írja le majdnem hétszáz évvel Jézus eljövele előtt: „Mint a juh, amelyet leölni visznek, vagy amint a bárány elnémul nyírója előtt, Ő sem nyitotta ki a száját.” (Iz 53,7)

Manna: (héberül annyit tesz, „ami van”) A kivonulás idején az ígéret földje felé vándorló Izrael kenyere volt. Amikor Izrael fiainak már nem volt mit enniük, Isten minden reggelre hullatott mannat a mennyből. Így táplálta népét atyailag negyven éven át a pusztában (vö. Kiv 16,11-15). Jézus pedig azt mondja magáról: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér.” (Jn 6,51)

A pusztában felemelt kígyó: Ez a keresztre felemelt Jézus előképe. Az Úr azt mondta Mózesnek: „Csinálj egy tüzes kígyót, s erősítsd egy póznára. Akit marás ért és rátekinthet, életben marad!” (Szám 4,8) Az evangéliumban Jézus pedig azt mondja: „Amint Mózes fölemelte a kígyót a pusztában, úgy fogják fölemelni az Emberfiát is, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.” (Jn 3,14-15)

A szövetség ládája: Isten jelenlétének és a zsidó nép közötti lakásának jele volt. Előre jelzi, hogy Jézus testével, vérével, lelkével és istenségével jelen lesz a világ minden tabernákulumában. „Íme, én veletek vagyok a világ végéig.” (Mt 28,20)

Illés kenyere az angyaltól: (vö. 1Kir 19,4-8) A próféta Jezabel királyné bosszúja elől menekül a pusztába, ahol már fáradt és reményvesztett. Ekkor egy angyal kenyeret és vizet ad neki, hogy legyen ereje eljutni a Hóreb hegyéig. A Hóreb-hegy (Sínai-hegy) az a szent hely, ahol Isten korábban Mózesrel találkozott, vagyis az Istennel való találkozás helye.

forrás: Müller Lajos – Az Oltáriszentség, Antonia Salzano Acutis – A fiam titka

forrás: Scott Hahn
– *A mi hitünk legyőzi a világot* (Marana Tha 2013)

Dr. Scott Hahn
– protestáns lelkipász-
torból lett katolikus
teológus

A szentmisét áthatja a Biblia – a Bibliát átítatja a szentmise

Az Egyház egy hároméves ciklus (A, B, C év) minden egyes napjára előírja az olvasmányi rendet. A vasárnapokon és ünnepnapokon szentmisére járó katolikusok a Biblia valamennyi kulcsfontosságú fejezetéből többször is fognak hallani az egyházi év során.

Szentírási idézetek a szentmise liturgiájában:

Apostoli köszöntés:	„Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!” (2Kor 13,13)
Ámen:	„És az egész nép mondja: Ámen! Alleluja!” (1Krn 16,36)
Az Úr legyen veletek:	„A békeesség Ura adjon nektek mindig és minden körülmények között békét! Az Úr legyen mindnyájatokkal!” (2 Tessz 3,16); „Boász akkor jött ki Betlehemből. Megszólította az aratókat: „Az Úr legyen veletek!” „Áldjon meg az Úr!” – felelték.” (Rut 2,4)
Uram, irgalmazz:	„Uram, Dávid fia, könyörülj rajtunk!” (Mt 20,31); „Könyörülj rajtunk, Uram, könyörülj rajtunk!” (Zsolt 123,3)
Dicsőség a magasságban:	„Dicsőség a magasságban Istennek, és békeesség a földön a jóakarát embereinek!” (Lk 2,14)
Alleluja:	„Aztán hallottam, hogy nagy sokaság zengi a mennyben, ezt mondva: »Alleluja! Üdv, dicsőség és hatalom legyen a mi Istenünknek, mert igazak és igazságosak ítéletei! [...] És a trónról hang tört elő, s így szólt: »Dicsőítsétek Istenünket, akik szolgáltok neki és féltitek, kicsik és nagyok!«” (Jel 19,1-6); „Jeruzsálem kapuiiban újra visszhangzik majd az örömeinek, és minden háza ezt harsogja: Alleluja! Áldott legyen Izrael Istene! Örökre dicsőítsék benned a szent nevet!” (Tób 13,18)
Emeljük fel szívünket:	„Emeljük föl szívünket a tenyerünkön Istenhez az égbe...” (Siralm 3,41)

Szent, szent,
szent:

„És harsány hangon mondogatták egymásnak: »Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet!«” (Iz 6,3); „Az előtte menők, s akik kísérték, ezt zengték: »Hozsanna! Áldott, aki az Úr nevében jön! Áldott atyánknak, Dávidnak közelgő országa! Hozsanna a magasságban!«” (Mk 11,9-10); „Áldott, aki az Úr nevében jön!” (Zsolt 118,26)

Eucharisztikus
ima:

„Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s oda nyújtotta tanítványainak, ezekkel a szavakkal: »Vegyétek és egyétek, ez az én testem!« Aztán fogta a kelyhet, hálát adott, és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik: »Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetség, amelyet sokakért kiontanak a bűnök bocsánatára...«” (Mt 26,26-28); valamint 1Kor 11,23-26; Mk 14,22-24; Lk 22,17-20

Nagy Ámen¹:

„A négy élőlény így felelt: »Ámen!« A vének pedig leborultak és imádták.” (Jel 5,14)

Miatyánk:

„Ti így imádkozzatok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...” (Mt 6,9-13)

Az Úr békéje
legyen veletek:

„Békességet hagyok rátok. Az én békémet adom nektek.” (Jn 14,27); „Belépett, megállt középen, és köszöntötte őket: »Békesség nektek!«” (Jn 20,19)

Isten báránya:

„Másnap, [János] amikor látta, hogy Jézus feléje tart, így szólt: »Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűneit.«” (Jn 1,29); „Most azt láttam, hogy a trón és a négy élőlény és a huszonnégy vén között ott áll a Bárány, mintha leölték volna.” (Jn 5,6)

Íme, az Isten
báránya:

„Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzői lakomájára!” (Jel 19,9)

Uram, nem
vagyok méltó:

„A százados ezt mondta neki: »Uram, nem vagyok méltó, hogy betérj házamba. Csak szólj egy szót, és szolgálom meggyógyul!...«” (Mt 8,8)

Menjetek
békével:

„A hited megmentett. Menj békével!” (Lk 7,50); „Menj békével! Izrael Istene teljesíti kérésedet, amelyet elé terjesztettél.” (1Sám 1,17)

Istennek
legyen hála:

„Hála legyen Istennek, kimondhatatlan ajándékáért!” (2Kor 9,15)

¹ Az „Őáltala, Ővele és Őbenne, a tiéd, mindenható Atyaisten, a Szentlélekkel egységben, minden tisztelet és dicsőség, mindörökkön örökké” utáni közös Ámen.

Liturgikus énekek, mozdulatok, tárgyak:

Az előbbiekhöz tegyük még hozzá az egyházi énekeket, melyek szövege általában bibliai eredetű, és ezek után úgy fogjuk találni, hogy – hacsak egy órán át nem olvassunk fel hangosan a Bibliából – a szentmise ennél nem lehetne biblikusabb alapú.

De mégis lehet! A szentmisén a kézmozdulatok is biblikusak, a berendezési tárgyak, sőt az öltözék is. A katolikus szentmise nagyon gondosan követi a Jelenések könyvében ábrázolt mennyei istentiszteletet! Amikor a pap a kereszt jelét adja, akkor a Jelenések könyvében (7,3 és 14,1)¹ leírt és Ezékiel könyvében (9,4)² előrevetített jelet adja. Amikor kitárja a kezét, akkor Mózeset idézi fel az Amalekkel vívott csatában és Jézust a kereszten. A szentmise végén, amikor a pap kitárja a kezét, úgy cselekszik, ahogy a papok cselekedtek Izrael pusztában töltött napjai óta: „*Aron kitárta kezét a nép felé és megáldotta*” (Lev 9,22).

Az őskeresztények, mint például Antiochiai Szent Ignác és Tertullianus felismerték, hogy az Egyház azért hozta létre az oltárt a földön, hogy utánozza az égi oltárt (lásd Jel 8,3)³. Az Egyház papjai azért viselnek miseruhát, hogy utánozzák a menny-

Benjamin West: *Izajás tűzzel megkent ajkai* (XVIII. sz.)

ben imádkozó, ruhába öltözött presbiterket (lásd Jel 4,4)⁴. És még az elektromos világítás korában is az Egyház továbbra is gyertyát használ, hogy felidézze a Biblia igen eleven módon megjelenített égi látomásait (lásd Jel 1,12)⁵. Ugyanez igaz az istentisztelet alatt hasz-

nált kellékekre, mint például a füstölőre (lásd Jel 5,8)⁶ és a kehelyre is (Jel 16)⁷.

A gyülekezet letérdelése a nyugati egyházakban szintén evangéliumi szokás. Az Újszövetségben letérdelve imádkoztak az anyák, az uralkodók, a leprások és Jézus maga is (Mt 8,2; 9,18; 15,25; Lk 22,41). [...]

A „liturgia ikonja”

Az Újszövetség Jelenések könyvében, amit a katolikusok a „liturgia ikonjának” neveznek, Krisztus áldozati bárányként jelenik meg (Jel 5,6)⁸. Ennek az áldozatul adott Báránynak a vére „*veszi el a világ bűneit*” (Jn 1,29).

A felajánlás a mennyben történik, pont ott, ahol János is látta. A menny azonban leszáll a földre a szentmisében. Az egyházatyák szívesen idézték Izajás prófétát, amikor az Eucharisztia áldozatáról és annak bűnt elvevő erejéről szólt: „*Akkor az egyik szeráf odarepült hozzám, kezében izzó parazsat tartott, amelyet csípővassal az oltárról vett. Megérintette vele az ajkamat és így szólt: »Nos, azáltal, hogy ez megérintette ajkadat, eltűnt gonoszságod és bocsánatot nyert a bűnöd«*” (Iz 6,6-7). Az őskeresztények számára ez az „izzó parázs” az Áldott Szentséget vetítette előre; a kenyér a mennyei oltárról szállt alá, hogy megtisztítsa az imádkozó Egyházat.

forrás: Scott Hahn
– *A mi hitünk legyőzi a világot*

6 „... a négy élőlény és a huszonnégy vén leborult a Bárány előtt. Hárfája volt mindegyiknek és tömjénnel tele aranycészéje – ezek a szentek imádságai.” (Jel 5,8)

7 „Az Isten színe előtt megemlékeztek a nagy Babilonról, és izzó haragja borának kelyhét nyújtották neki.” (Jel 16,19)

8 „... a trón és a négy élőlény és a huszonnégy vén között ott áll a Bárány, mintha leölték volna.” (Jel 5,6)

AQUINÓI SZENT TAMÁS ÉNEKE KRISZTUS TESTÉRŐL

Babits Mihály fordítása

Imádlak és áldlak, Isten, rejtelem!
Kenyer- és borszínben titkon vagy jelen.
Néked szívem, lelkem átadja magát,
Mert Téged szemlélve elveszti magát.

Látás, ízlés, érzék megcsalódhatik,
De a hallás rólad hittel biztosít:
Hiszem azt, mit hinnem Isten Fia szab,
Igééd igazánál mi van igazabb?!
A keresztfán rejtéd Isten-voltodat,
Itt a színek rejtik emberarcodat,
De én mind a kettőt hiszem s vallhatom,
Kérve, amit kért a bűnbánó lator.

Ahogy Tamás látta, nem látom sebed,
Mégis Istenemnek vallak Tégedet.
Add, hogy egyre jobban hinni tudjalak,
Tebenned remélek, s Téged vágyjalak.

Urunk halálára emlékeztető
Áldott Kenyér, élő s embert éltető!
Add, hogy éljen lelkem Belőled csupán,
S jóízét Tebenned ne veszítse szám!

Kegyes Pelikánom, Uram Jézusom!
Szennyes vagyok, szennyem véreddel mosom.
Elég volna egy csepp, hogyha hullna rá.
Világ minden bűnét meggyógyítaná.

Jézus, kit csak rejtve szemlélhetek itt!
Mikor lesz, hogy szomjas vágyam jóllakik?
Hogy majd fátyol nélkül nézve arcodat,
leljem szent fényedben boldogságomat!

Amen.

1 „Ne ártsatok se a földnek, se a tengernek, se a fáknak, míg meg nem jelöljük homlokukon Istenünk szolgáit!” (Jel 7,3); „S láttam a Bárányt, ott állt Sion hegyén, és vele száznegyvennégyezer, aki viselte az ő és Atyjának homlokára irt nevét.” (Jel 14,1)

2 „Járd be a várost, járd be egész Jeruzsálemet, és jelöld meg kereszttel azoknak az embereknek a homlokát, akik siránkoztak és bántódtak a szörnyűségek miatt, amelyeket művelnek benne.” (Ez 9,4)

3 „Jött egy másik angyal, megállt az oltár előtt, aranyfüstölő volt nála. Sok tömjént kapott, hogy az összes szent imádsásával tegye az aranyoltárra, amely az Isten trónusa előtt állt.” (Jel 8,3)

A sziget

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

- Tudnál példát mondani arra, amikor a gazdagság vagy a vidámság fontosabb egy embernek, mint a szeretet?
- Sajnos mi, emberek sokszor nem hagyunk helyet a "hajónkon" a szeretet számára. Emlékszel olyan esetre, amikor ez veled is előfordult?
- Kivel szeretsz együtt lenni a legjobban? Miért?

„Rohanó világunkban az idő a legfontosabb dolog, amit adhatunk valakinek.”
(Gary Chapman – amerikai baptista lelkipásztor)

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

- Szerinted miért fontos, hogy a templomban ma-napság is legyenek képek? Esetleg van olyan kép, szobor vagy üvegablak, amit különösen szeretsz, vagy érdekes a számodra?
- A szentmisében az egész Mennyszággal együtt ünnepelünk, csak mi nem látjuk őket. Milyen érzés ebbe belegondolni?

Volt egyszer egy sziget, ahol együtt élt a Vidámság, a Bánat, a Tudás, a Büszkeség és még sokan mások, így a Szeretet is. Egy napon tudomásukra jutott, hogy a sziget süllyed, ezért valamennyien előkészítették hajóikat, hogy elhagyják a szigetet. Szeretet az utolsó pillanatig maradni akart, de mielőtt a sziget elsüllyedt, segítséget kért. A Gazdagság épp egy luxushajón úszott el a Szeretet mellett.

— *Gazdagság, el tudnál vinni magaddal?*

— *Nem, semmiképpen! A hajóm tele van arannyal, ezüsttel. Ahhoz, hogy felférj, le kellene pakolnom valamit ezekből.*

A Szeretet ezután megkérdezte a Büszkeséget, aki egy csodaszép hajóval közeledett:

— *Büszkeség, kérlek! El tudnál engem is vinni?*

— *Nem Szeretet, nem tudlak!* — válaszolt a Büszkeség — *itt minden olyan szépen mutat, és Te ártanál az összképnek!*

Hát, a Szeretet megkérdezte a Bánatot is, aki éppen előtte hajózott el:

— *Bánat, kérlek szépen, el tudnál vinni magaddal?*

— *Oh Szeretet, nem tudlak, mert tudod nekem állandóan szomorkodnom kell. Egyedül pedig sokkal jobban megy.*

A Vidámság is elhúzott a Szeretet mellett, de úgy mulattott a fedélzeten, hogy meg se hallotta Szeretet kérését.

Hirtelen megszólalt egy hang:

— *Gyere Szeretet, én elviszlek téged!*

Aki megszólalt, egy öregember volt. Szeretet örömeiben elfelejtette megkérdezni az öreg nevét. Amikor földet értek, az öreg elment. Szeretet a Tudáshoz fordult:

— *Tudás, meg tudod mondani, ki segített nekem?*

— *Az Idő volt* — mondta a Tudás.

— *Az Idő? Miért segített rajtam az Idő?*

A Tudás válaszolt: — *Mert csak az idő érti meg, milyen fontos az életben a Szeretet...*

forrás: kalazanci.ro

„Ablakok” a Mennyszágba

Tudod, hogy a régi nagy templomokban látható fali képeket nem csak dísznek szánták?

Sok-sok évvel ezelőtt, amikor még nem voltak könyvek, tévék vagy telefonok, ahol a bibliai történeteket el lehetett volna olvasni vagy meg lehetett volna nézni, a templomok színes képein, üvegablakain keresztül ismerhették meg az emberek a Biblia történeteit. Bibliája akkoriban csak a kolostoroknak, nagyobb templomoknak és a gazdag uralkodóknak volt, de mivel a legtöbb ember egyébként sem tudott olvasni, nem is vették volna hasznát. A művészek ezért a templom falaira festették fel a Biblia egyes történeteit, hogy mindenki megismerhesse őket. Olyan volt ez, mint egy hatalmas, színes mesekönyv, amit mindenki láthatott! Úgy is nevezték ezeket a fali képeket, hogy a „szegények Bibliája”.

A templomok falai így nemcsak szépek lettek, hanem segítettek abban is, hogy az emberek többet megtudjanak a hitükről. Olyan ez tehát, mintha a templom belül egy hatalmas, színes képregény lenne, amit évszázadokon át nézhettek az emberek!

De ez nem minden! A freskók ugyanis nemcsak történeteket mesélnek el... A templom egy különleges hely, ahol hitünk szerint a földi és a mennyei világ találkozik: együtt ünnepeljük ugyanis Istent az angyalokkal, a szentekkel és az egész Mennyszággal. A falfestmények ezt teszik láthatóvá, még átélhetőbbé számunkra.

Amikor belépsz egy ilyen templomba és felnézel a fali képekre vagy a díszes üvegablakokra, mintha betekintnél egy másik világba – egy szent és csodálatos helyre, ahol angyalok énekelnek, szentek imádkoznak vagy éppen ott van Jézus az Ő dicsőségében. Ezek a képek olyanok, mint egy-egy ablak, melyen keresztül bepillantunk a Mennyszágba.

Andrea Pozzo mennyezetfreskója a Szent Ignác-templomban, Róma →

„Egy nap a szentmisén nagyszámú angyalt láttam leszállni és az oltár köré gyűlni, ahogy a papot figyelték. Az énekük olyan volt, hogy majd meghasadt a szívem a hallatán, a Menny is olyanak tűnt, mintha a szent áldozatot hallgatná. És mi szerencsétlen, vak teremtmények mennyire kevés szeretettel, kedvvel és tisztelettel veszünk részt a misén. Ó, ha Isten megnyitná a szemünket, milyen csodákat láthatnánk!”
(Szent Brigitta)

„Íme, hitünk szent titka!”

Egyháztanítóink vallanak az Eucharisztia és a szentmise misztériumáról

Ádám és Krisztus között sok párhuzamot találunk: egyikük engedetlen volt, a másikuk engedelmes; egyikük halált hozott ránk, másikuk életet ad; egyikük miatt szakadás történt Istennel, a másiktól származik az Istennel való kien-gesztelődés. De mi a párhuzam az Eucharisztia vonatkozásában?

„Az éték átadásával szabadult el az eredeti bűn a világban. Amiképpen Ádám továbbadta ezt a szörnyű bűnt, amikor szerencsétlen módon beleharapott [az almába]...”
— **Nagy Szent Vazul**

„Amikor látod [Krisztus testét] az oltáron, mondd meg magadnak: E test által nem por és hamu vagyok már, nem rab vagyok már, hanem szabad vagyok; e test által remélem, hogy eljutok a mennybe és részem lesz a mennyi javakban – az örök életben, az angyalok sokaságában, és beszélgetni fogok Krisztussal. E szögekkel átvett és megostorozott testet a halál nem tudta megtartani magának.” — **Aranyszájú Szent János**

Jézus az utolsó vacsorán alapítja meg az Eucharisziát? Miért volt erre szükség?

„Jézus szeretete nem elégedett meg az-
zal, hogy minden emberért emberré lett,

szervedett és meghalt. Szeretete módot talált arra is, hogy mindegyikünknek külön-külön egészen odaadja magát; ezért alapította a legméltóságosabb Oltáriszentséget.

A többi szentségek Isten ajándékait foglalják magukban; a legméltóságosabb Oltáriszentség olyan ajándék, mely pusztán szeretetből áll. Nem csupán a szeretet jele, hanem maga a Szeretet.”
— **Liguori Szent Alfonz**

De miért rejtőzik el az Eucharisztia színeiben? Miért nem láthatjuk Őt úgy, ahogyan van?

„Úgy illett, hogy elrejtőzött Krisztust adjon nekünk az Atya. Mit érne hited, ha a maga látható alakjában jelenne meg neked Krisztus? Biztosan és kényszer hatására imádnád. Ám miképp viselhetné el testi szemed ezt a nagy dicsőséget?

Ki olyan okatlan, hogy azt állítaná, hogy nyers húst és valóságos emberi vért ehennék és ihatnánk?! Távozzék tehát minden kétely, mert – miként egykor az Istenség szüzi méhben rejtőzött, és az Isten Fia az emberi test fátyola mögött látható módon jelent meg a világon, – úgy az Istenséggel egyesült és megdicsőült emberség is a ke-

nyér és a bor színe alatt rejtőzik, hogy hozzánk, halandókhöz alkalmazkodni tudjon.”

— **Szent Bonaventura**

„Ha fáj nektek, hogy nem látjátok testi szemecetekkel, úgy jegyezzétek meg, hogy ez nem volna nektek való. Mert egészen más dolog ám látni Őt megdicsőült testében, mint mikor a földön járt. Gyarló természetünk nem volna képes elviselni ezt a látványt, s még a világ is megszűnnék, mert senki sem akarna többé benne megmaradni. Ez Örök Igazság láttára ugyanis teljesen szembetűnővé válnék, hogy milyen csúf hazugság minden dolog, amit idelent valamine becsülünk.

De meg azután, ha az Ő végtelen Felsége látható volna, hogyan merne egy ilyen hitvány bűnös, mint én, aki Őt annyiszor megsértettem, az Ő közelében maradni? A kenyér színe alatt az ember nem fél tőle. Ha a király áruhában jelenik meg valahol, akkor van bátorságunk a sok hajlongás és címzés mellőzésével szabadon beszélni vele. Maga az álruha kelti bennünk azt a meggyőződést, hogy ilyenkor el kell viselnie a bizalmaskodást. Ki merne hozzá szemtől-szembe közeledni ilyen lanyhasággal, ily méltatlanul és ennyi hibával, mint amennyi mibennünk van? Mennyire nem tudjuk mi, hogy mit kérünk! Mennyivel jobban intézte ezt az Ő bölcsessége! Mert, ha azt látja, hogy valakinek haszna van belőle, annak Ő úgymint megmutatja magát. Nem a testi szemek látják ugyan meg Őt, de van annak sok útja-módja, hogy nagy belső érzelmek és más ilyenek révén meglássa Őt a lélek.” — **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Az Eucharisztia miatt sokszor éri az a vád a katolikusokat, hogy bálványimádók...

„Teremtett valót nem imádunk. Ez a pogányok és ariánusok¹ ráfogása. De a teremtmények Urát, aki emberré lett, az Isten Igéjét igenis imádjuk. Mert ha a test magábanvéve a Teremtés része is, mégis Isten testévé lőn ... S akadhatna-e balga, aki azt mondaná az Úrnak: hagyd el testedet, hogy imádhassalak!” — **Szent Atanáz**

Honnan tudhatjuk biztosan, hogy Jézus jelenléte az Eucharisziában nemcsak jelképes, hanem valóságos?

„Ne kételkedj, hogy igaz-e, hanem inkább hittel fogadd el az Üdvözítő szavait. Mivel ugyanis Ő az Igazság, nem hazudik.

Rámutatólag mondta: ez az én testem, s ez az én vérem, nehogy azt hidd, hogy csak jelkép az, amit látsz; nem, hanem a mindenható Isten titokzatos módon s valóság szerint átformálja az adományokat (a kenyeret s a bort) Krisztus testévé s vérévé.”
— **Alexandriai Szent Cirill**

„Nem a jelképe Krisztus testének s vérének a kenyér s bor, távol legyen! Hanem magának az Úrnak teste, mely az istenséggel van felruházva, mert az Úr maga azt mondta: *ez az én testem*, nem: az én testemnek a jelképe; s *az én vérem*, nem: az én véremnek jelképe!” — **Damaszkuszi Szent János**

„Valaki talán azt gondolta, hogy a testtel és a vérrel kapcsolatos részek paradoxonok vagy példázatok, ezért az Úr minden kétséget kizáróan kijelenti: »Az én testem

¹ Egy 4. századi eretnesség, akik Jézust nem tartották egylényegűnek az Atyával, és a Szentháromságot is tagadták.

ugyanis valóságos étel«, mintha azt mondaná: »Ne gondoljátok, hogy átvitt értelemben beszélek, a testem valóságosan benne van a hívek eledelében, és a vérem valóságosan ott van az Oltáriszentségben, ahogy az átváltoztatás szavai mondják.«

— **Aquinói Szent Tamás**

„Ő maga jelentette ki és mondta a kenyérről: »Ez az én testem«, ki merészeli kétségbe vonni? Ő maga biztosított felőle, és így szólt: »Ez az én vérem«, ki fog még tévozni, és azt állítani, hogy nem az Ő vére?

Ezért tökéletes bizonyossággal vegyük magunkhoz, mint Krisztus testét és véré. Mert a kenyér alakjában te testét kapod, a bor színében véré kapod, hogy miután magadhoz vetted Krisztus testét és véré, Krisztus testvére légy. Mert ezen a módon is Krisztus-hordozókká válunk, amikor saját testét és véré átadja a mi tagjainkba.»

— **Jeruzsálemi Szent Cirill**

Jézus miközben ott ült az apostolokkal az utolsó vacsorán, hogyan tudta a testévé és vérévé változtatni a kenyeret és a bort?

„A vizet egyszer borrá változtatta Galilea Kána nevű városában; a bor a vérhez hasonlít, és talán kevésbé érdemesítenénk Őt hitünkre, mikor a bort vérré változtatja?

Amikor földi menyegzőre hívták, ezt a döbbenetes csodát művelte; vajon nem valljuk-e sokkal inkább azt, hogy mennyei nársa gyermekeinek saját testét és véré adja táplálékul?» — **Jeruzsálemi Szent Cirill**

„Krisztus szava tehát, aki a semmiből létre tudta hozni azt, ami nem volt, a már létezőt ne tudná átváltoztatni azzá, ami korábban

Kinek higgyünk?

Luther: „Ez alatt van az ő teste.”

Kálvin: „Ez úgy hat, mint az ő teste.”

Zwingli: „Ez jelképezi az ő testét.”

Jézus Krisztus: „Ez az én testem.”

nem volt? Nem kisebb dolog új dolgokat teremteni, mint a természeteket átváltoztatni.” — **Szent Ambrus**

Tehát Jézus megtehetette ezt, mivel Ő Isten, de hogyan tudná átváltoztatni a kenyeret és a bort egy egyszerű pap, aki viszont csak egy ember?

„Nem kiválóbb az a vacsora, mint a későbbi szentáldozások. Mert ma is az Úr tesz és nyújt mindent, mint akkor.

Nem ember az, aki megteszi, hogy az adományok Krisztus testévé és vérévé váljanak, hanem maga Krisztus, akit értünk megfeszítettek. A szavakat kimondó pap Krisztust jeleníti meg: de az erő és a kegyelem Istené. — **Aranyszájú Szent János**

Miért pont kenyér és bor?

„1. A kenyér és a bor az egész embert a legjobban táplálja: a kenyér a testet élteti, a bor vérré válik, a vérben pedig a lélek honol.

2. Felhasználásuk minden egyébnél fontosabb, általánosabb és tisztább, megenni se nagyon lehet, s így nagyszerűen jelképezi a lelki táplálkozás tisztaságát.

3. Kitűnően jelképezi Krisztus testét és véré. Mert a kenyér a szenvedésben kicsépel, megörölt és megdagasztott, az isteni szeretet tüzetől a kereszt kemencéjében és oltárán kiszakajtott és megsült krisztusi Testet jelenti. A bor pedig azt a Vért, amelyet a kereszt présében a szőlőfürtből, vagyis Krisztus testéből a taposó zsidók sajtoltak ki.

4. Végül gyönyörűen jelképezi Krisztus titokzatos testét, vagyis az örök életre előre rendelt hívek sokaságából, mintegy sok búzamazgából és szőlőbogyóból egybegyűlt Egyházat.” — **Szent Bonaventura**

Enni Jézus testét és inni a véré – miért más ez, mint a kannibalizmus, amivel vádolták is az első keresztényeket?

„Ha nem egy személy volna az ember s az Isten Igéje, akkor ez a szó: »Aki eszi az én testemet s issza az én véremet, énbennem marad s én őbenne«, közönséges emberevésre szólítana fel, s teljesen értelmetlen volna.” — **Alexandriai Szent Cirill**

De miért kell a vér?

„... mert az ember étvágyát semmi más módon nem lehet kielégíteni, s éhségét és szomjúságát másképp elvenni, csak a vérben. Hiszen ha az egész világot birtokolná is az ember, az sem tudná kielégíteni őt, mert a világ dolgai kevesebbek nála: és ami kevesebb, az nem elégítheti ki. Hanem egyedül csak a vérben tud jóllakni, mert a

vér az örök Istenséggel van elkeverve és öszszegyúrva. A végtelen természet nagyobb, mint az ember.” — **Sziénai Szent Katalin**

„Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, az bennem marad, én meg bennem”? Hogy értsük ezt?

„Krisztus testének és vérének vétele azt eredményezi, hogy átváltozzunk abba, amit magunkhoz veszünk.” — **Nagy Szent Leó**

„Amint két viasztömeg összeöntve átjárja egymást, úgy jár át bennünket az eucharisztia Krisztus.” — **Alexandriai Szent Cirill**

„Amint a testben sincs élet a megfelelő eledel felszívódása, testté-válása nélkül, éppúgy eszes lelkünk sem él lelki értelemben ennek a neki megfelelő lelki eledelnek magunkhozvétele és felszívódása nélkül.

Ez a különbség a testi és a lelki étkezés között: ott az élet az étkezőnek a lényegébe olvad, s táplálékává válik, itt viszont az étkező kapcsolódik bele Krisztusba, kerül Krisztus lelkének egységébe és szeretetébe.

Ne készítsd hát a torkodat, hanem a szívedet! Ennek táplálására ajánlja az Úr ezt a lakomát. Hiszünk Krisztusban, akit hittel fogadtunk. A lakoma elfogadásakor tudjuk, mit gondoljunk. Keveset kapunk, szívünk mégis jóllakik. Mert nem az táplál, amit látunk, hanem az, amit hiszünk.” — **Szent Ágoston**

„A Szent Eucharisztiaival kapcsolatban az őt érzék csődöt mond. Csak a hit lebbentheti fel a fátylat és fogadhatja be Krisztus jelenlétének és áldozatának valóságát.

Pótolják a rest érzéket a merész hit szárnyai.” — **Aquinói Szent Tamás**

Jézus azt mondja, hogy „aki e kenyérből eszik, örökké él.” (Jn 6,51) Miért?

„Mert ahogy a közönséges, földi kenyér, mihelyt az Isten parancsát veszi, már nem közönséges kenyér, hanem Eucharisztia, amely két elemből áll: földiből és égiből, úgy a mi testünk is, ha az Eucharishtiában részesül, már nem romlandó, hanem a feltámadás reményét bírja.” — **Szent Iréneusz**

Jézus amikor az emmauszi tanítványokkal ült az asztalnál, megismételte a kenyértörést? Mi ennek a jelentősége?

„Hol akarta Krisztus felismertetni magát, testvérek? A kenyértörésnél. Biztosak vagyunk, hogy ha kenyeret törünk, az Urat felismerjük. Nem akarta, hogy felismerjék, csak itt. Mi miattunk történt, akik emberi testben nem fogjuk látni, és mégis fogjuk enni az Ő testét. Bárki vagy is, hívő, akit nem hiába neveznek kereszténynek, aki nem ok nélkül léptél az Egyházba, aki félelemmel és reménnyel hallgatod az Úr szavát, megvigasztal téged a kenyértörés. Az Úr távolléte nem távollét; legyen hited, s veled van az, akit nem látsz.

Azoknak a tanítványoknak nem volt hittük, mikor az Úr beszélt velük, mert nem hitték, hogy feltámadt, nem is remélték, hogy fel tud támadni. Elvesztették a hitet, elvesztették a reményt. Halva mentek az élővel, halva mentek magával az Élettel együtt. Velük együtt ment az Élet, de az ő szívükben még nem újult meg az élet.

Te is, ha életet akarsz, azt tedd, amit ők tettek, hogy megismerd az Urat. Vendégül látták. Hasonló volt ugyanis az Úr a messze vándorlóhoz; ők meg visszatartották. És mi-

után megérkeztek a helyre, ahova igyekeztek, azt mondták: „Maradj velünk, mert eszeledik és már lemenőben a nap” (Lk 24,29).

Fogadd vendégül az Üdvözítőt, ha meg akarod ismerni! Amit elveszített a hitetlenség, visszaszerzi a vendégség.

Az Úr tehát megmutatta magát a kenyértörésnél. Tanuljátok ebből meg, hol kerestek, hol találjátok; tanuljátok meg, hol ismeritek fel, mikor eszitek.” — **Szent Ágoston**

De Jézus miért tűnt el, amikor az emmauszi tanítványok felismerték?

„Az Úr Jézust fölismerték; de alig hogy fölismerték, azonnal eltűnt. Elment, visszavonult tőlük testileg, mert hit szerint ott maradt. Mert ezért távolodott el az Úr test szerint minden egyháztól, és emelkedett föl a mennybe, hogy a hit épülete fölépüljön. Mert ha el nem ismeritek, csakis azt, amit láttok, hol akkor a ti hitetek? De ha hiszitek azt is, amit nem láttok, akkor örvendeztek majd, amikor látjátok.” — **Szent Ágoston**

Jacopo Bassano: *Vacsora Emmauszban* – részlet (1538 k.) olaj

Hogyan hat bennünk a szentáldozás kegyelme?

„A szentáldozás gyümölcsei: a bűnbocsánat, a bűn fullánkjának lelohadása, belső felfrissülésünk, Krisztusba és az Ő testébe való beiktatásunk, erényeink erősödése, felfegyverkezésünk a gonosz lélek ellen, hitünk bizonyossága, reményünk növekedése, szeretetünk felkeltése, áhítatunk gyarapodása és az angyalok társasága.

Ha nem vesszük Krisztus testének táplálékát, életünk fenntartóját, olyanok leszünk, mint az elszáradt tag, amelyhez nem jut el a testi étel táplálóereje.” — **Szent Bonaventura**

„Ez a titkos Szent Vér, ha méltón vesszük magunkhoz, messze űzi és eltávolítja tőlünk a gonosz lelket, angyalokat hív hozzáink, sőt magát az angyalok Urát.

Menekülnek a gonosz lelkek, ahol az Úr vérének látják, odasietnek azonban az angyalok. Ez a kiontott Szent Vér megtisztította az egész világot.” — **Aranyszájú Szent János**

„Mikor ezen a földön járt, ruhájának puszta érintése meggyógyította a betegeket, lehet-e tehát abban kételkedni, hogy bennünk is csodákat fog tenni, feltéve, hogy eleven a hitünk, s hogy meg fogja adni minden kérésünket, tekintve, hogy a mi házunkban van szállva? Ő Szent Felsége nem fukarkodik a labórral, ha valahol jól fogadják.” — **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Akár testi gyógyulást is adhat a szentáldozás kegyelme?

„Azt hiszitek talán, hogy ez a szentséges eledel nem táplálja még ezt a mi testünket is, s hogy nem kiváló orvosság egyúttal a testi

bajok ellen? Én tudom, hogy az, s ismerek valakit², aki nagyon beteg szokott lenni, s akinél, mikor olykor nagy fájdalmai voltak, ezek a szentáldozáskor mintegy varázsütésre szűntek meg, úgy, hogy utána egészen jól érezte magát. Ez nagyon gyakran gesett vele és pedig szembeszökő betegségek alkalmával, amelyeknél, nézetem szerint, a képzelődés lehetősége ki volt zárva.”

— **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Mi a kapcsolat a zsidók húsvéti állatáldozata és Jézus engesztelő áldozata között?

„Az Ószövetségnek is volt kelyhe, melyben italt és állatok vérének áldozták. Kehelybe és pohárba fogták fel a kiömlő vért és így mutattak be áldozatot. Mikor tehát Krisztus állatok vére helyett saját vérének hozta áldozatul, hogy valaki ezt hallva meg ne ütközzék, emlékezetbe idézi azt a régi áldozatot.

Ez a Szent Vér tisztította meg a szentélyt és a szentek szentjét. Ha előképének akkora ereje volt a zsidók templomában, Egyiptomban, ahol meghintették az ajtófélfákat, mekkora hatóereje van magának a valóságnak!

Ez a vér tette szentté az arany áldozati oltárt, e nélkül nem merészt a főpap a szentélybe lépni. Ezzel a vérrel avatták a papokat, ez a vér mosta le mint előkép a bűnöket.

Ez a Szent Vér lelkünk üdvössége, szívünk megvidámítója, lelkünk ékessége, ez által gyúl lelkünk nagy vágyakra; ennek tüzetől nyer fényt; ez a kiontott Szent Vér tette járhatóvá az ég felé vezető utat.” — **Aranyszájú Szent János**

Szent János

² Szent Teréz saját magára utal.

„Miután az előkép beteljesedett a Pászka megünneplésével és apostolaival megette a bárány húsát [az utolsó vacsorán], veszi a kenyeret, mely erősíti az ember szívét, és áttér a húsvét valódi szentségére, és mint ahogy előképe, Melkizedek, a fölséges Isten papja kenyeret és bort ajánlott fel, Ő is teste és vére valóságában nyilvánul meg.” — **Szent Jeromos**

A zsidók minden évben megismételték a véres állatáldozatokat, Jézus áldozatára ellenben azt mondjuk, hogy „egyetlen örök áldozat”...

„Minden törvény halálra ítéli a többség megsértésével vétkezőt. Minthogy bűneink miatt halálra vagyunk méltók, – hogy az emberi nyomorúságunkon könyörülő és halálunktól megkímélő Isten kiegyenlítse ezt a nagy bűnt, úgy rendelkezett, s engedte meg őseinknek: az emberek halála fejében áldozatokat öljenek le, s Neki dicsőítő és engesztelő áldozatokat mutassanak be. Valahányszor vétkeztek, annyszor kellett áldozatot bemutatniuk. Mindezek jelképek és árnyak voltak mindaddig, amíg Krisztust, az emberi nem fejét közénk nem küldte az Atya, az élő és

észszerű áldozatot, a bűntelent, aki szeretetből minden emberért halálra ajánlotta magát, hogy bennünket a haláltól megváltson.

Mivel azonban ez a halál eleget tett minden elkövetett és elkövetendő bűnért, nem kellett többször meghalnia. Elég, ha testének egyetlen áldozatát, amelyet annak idején egyszer értünk már meghozott, halála után itt hagyja, hogy bűneink tartozásaképp naponta titokzatos módon felajánljuk az Atyaistennek, s így megváltson a haláltól, amely halálnak vádja mindennap ér bennünket bűneink miatt.” — **Szent Bonaventura**

De ha Jézus kereszthalála tökéletes engesztelő áldozat volt, miért kell újra és újra felajánlani a szentmisében? És miért nem elég egyszer áldozni az életben?

„Mindennap megismétlődik ez az áldozat, jóllehet Krisztus csak egyszer halt meg, – mert bűnt követünk mindennap, s bűn nélkül halandó gyarlóság nem élhet. Épp mert mindennap elesünk, áldozza fel magát Krisztus naponta titokzatos módon.” — **Szent Ágoston**

„Ahányszor kiontatik Krisztus vére, mindannyiszor a bűnök bocsánatára ontatik ki: mindig vennem kell, hogy mindenkor megnyerjem bűneim bocsánatát; minthogy állandóan vétkezem, folyton szükségem van orvosságra.” — **Szent Ambrus**

Ezért nagyon kegyelemszerző a napi szentáldozás?

„Naponta áldozni, osztozni Krisztus Szent Testében és Vérében valóban jó és üd-

vös gyakorlat, mert maga világosan mondja: »Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete van« (Jn 6,55). Akkor hát ki vonja kétségbe, hogy az életből szünet nélkül részesülni, nem mást jelent, mint sokszorosan élni?” — **Nagy Szent Vazul**

Hogyan készüljünk méltó módon a szentáldozásra?

„Leginkább azon gondolkozzál újra és újra, nincs-e véletlenül, – különben távol legyen tőled – utolsó gyónásod és bánatod óta elkövetett halálos bűn, vagy bűnös szándék lelke-den? Meghalna tőle a te nyomorult lelked, s a krisztusi gyökértől és az Egyháztól elszakadnál. Mert ez az éltető kenyér és isteni eledel nem ad életet és táplálékot az elszakadt és elhalt tagoknak.” — **Szent Bonaventura**

Ezek szerint, ha nem megfelelő állapotban áldozik valaki, akkor nem hat benne a szentség?

„Az ilyenek veszik ugyan a szentség alkotó elemeit, de nem az erőit, Krisztus kegyelmét és a szeretet Istenét. Ízlő szerveikkel magukhoz veszik, de nem használ lelküknek. A gyomorba megy, nem a lélekbe. A bennünk rejlő állat minden ártalom nélkül lenyeli, azonban nem élteti a lelket, s nem egyesül vele s nem kapcsolódik belé.

Akkora romlottságra és ostobaságra tettek szert egyesek, hogy azt gondolják a szerencsétlenek, naponta ismételt és megújítani szándékolt bűneik szennyét és tisztátalanságát bánat és gyónás nélkül a napi szentmisében végzett áldozással kiengesztelhetik.” — **Szent Bonaventura**

„Aki őszintétlen, abban a szentség nem fejt ki hatását. Az a hamis, akinek a bensője nem tükrözi külső viselkedését. Márpedig az Eucharisztia külsőleg azt jelenti, hogy Krisztus beletestesül abba, aki kapja, és fordítva. Aki tehát szívében nem vágyik erre az egyesülésre, és nem igyekszik mindent felszámolni, ami akadályozná azt, az hamis. Vagyis Krisztus nem marad benne, és ő sem marad Krisztusban.” — **Aquinói Szent Tamás**

„Senki se egye ezt a kenyeret, ha előtte nem imádta, bűnt követnének el, ha nem imádnának.” — **Szent Ágoston**

Pál apostol azt írja, hogy „aki méltatlanul eszi a kenyeret vagy issza az Úr kelyhét, az Úr teste és vére ellen vét.” (1Kor 11,27) Hogyhogya a teste és a vére ellen?

„Miért vétkezik? Mert vért ont és az Úr asztaláról való részesedés véres áldozat és nem lakoma már. Amint, akik általverték a kereszten, nem azért ontották vérét, hogy részesedjenek benne, hanem hogy kiontassák; ez történik azzal is, aki méltatlanul veszi, mert lelkében semmi gyümölcsöt sem terem.” — **Aranyszájú Szent János**

Ha például haragszunk valakire, Jézus így figyelmeztet: „hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki embertársaddal” (Mt 5,24). Ezt azért nem könnyű betartani...

„Krisztus életét adta érted, te pedig el-lenségeskedsz szolgatársaddal szemben? Hogyan mersz közeledni a békesség lakomájához? Urad nem vonakodott semmi szenvedéstől éretted, te pedig még halan-

dó indulatodat sem tudod megfékezni? Mondd miért? A szeretet minden jószág gyökere, forrása és anyja. Azt mondod, hogy ellenséged sok kellemetlenséget okozott, megkárosított, életedet is veszedelembé sodorta? Mi ez mind? Hisz nem feszített keresztre, mint a zsidók az Urat.

Ha nem bocsátasz meg felebarátodnak, menyeyi Atyád a te bűneidet sem bocsátja meg. Milyen lélekkel mondod: *Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben* és más imákat?

Krisztus vérét azok üdvéért ajánlotta, akik kiontották. Ha nem bocsátasz meg ellenségednek, nem őt bántod vele, hanem magadnak okozol kárt; őt legfeljebb ebben az életben bántod, de magadnak az utolsó napra készíted az ítéletet, melyre nem nyersz bocsánatot.

Mi sem visszataszítóbb az Isten előtt, mint a jogtalanságait feledni nem tudó ember, a gőgös szív és a haragtól vezetett lélek.”
— **Aranyszájú Szent János**

De ha ezt ennyire komolyan kell venni, akkor mindig ott lehet bennünk a gyötrő kétel, hogy most vajon szabad-e áldoznom? Méltóképpen felkészültem-e rá?

„Őrizkedjete bizonyos félszeg alázatosságtól, amelyet az ördög szokott sugallni azáltal, hogy szemünk elé tartja súlyos bűneinket, és így nagy nyugtalanságot okoz nekünk. Ezzel képes egyeseket odáig vinni, hogy méltatlanságuk ürügye alatt tartózkodnak a szentáldozástól és a magányban végzett imádságtól. Ez természetesen az ördögtől származik. Ha pedig az Oltáriszentség vételéhez járulnak, akkor azzal

a gondolattal aggasztja a szívüket, vajon méltóképpen készültek-e reá, s ezzel aztán elvesztegetik az egész időt, amely alatt kegyelmet kaphattak volna.

Legyetek nagyon óvatosak! Nagyon óvatosak ebben a pontban! Mert az egyik esetben csakugyan alázatosság és erény, ha az ember olyan rossznak tartja magát; míg egy másik esetben ugyanaz a dolog súlyos kísértés lehet.

Az ember beláthatja saját gonoszságát és megértheti, hogy mennyire rászolgált az örök kárhozatra; emiatt szomorkodhatik; érezheti, hogy utálatot érdemel minden ember részéről; s szinte alig mer irgalomért esedezni: azonban, ha ez az alázatosság valódi, akkor a fájdalom olyan szelíden hatja át a lelkét, s olyan édes, hogy nem adnánk oda semmiért e világon.

Ellenben az a másik fájdalom mindent megzavar, fölforgat, egészen feldúlja a lelkét és nagyon kellemetlen. Azt hiszem, az ördögnek ezzel az a célja, hogy alázatosaknak gondoljuk magunkat, s annak fejében elveszítsük Istenbe vetett bizalmunkat.

Valahányszor ebben a hangulatban vagytok, igyekezzetek töletek telhetőleg nem gondolni tovább saját nyomorúságtokra, hanem inkább Isten irgalmát fontoljátok meg. Gondoljatok arra, hogy mennyire szeret bennünket, és hogy mennyit szenvedett értünk.” — **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Mit tegyünk, miután a szentáldozásban szívünkbe fogadhattuk Jézust?

„Midőn tehát magatokhoz vettétek az Urat, s az Ő saját személye van előttetek,

jól teszitek, ha behunyjátok testi szemeiteket, tágra nyitjátok lelketek szemeit és belenéztek szívetekbe. Mint mondom és ismételve mondom és számtalanszor szeretném ismételni: ha ezt megszokjátok, ha igyekeztek olyan rendben tartani lelkiismereteket, hogy gyakran áldozhatatok, nem is fog olyan nagyon álruhába öltözött hozzatok jönni, hanem teljesíti szívetek vágyát, hogy láthassátok, és sokféle módon fogja magát kinyilvánítani. Ha pedig a vágyatok eléri a megfelelő fokot, egészen is megmutatja magát nektek.”

— **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Az Egyház parancsa szerint minden vasárnap, illetve a parancsolt ünnepeken részt kell venni a szentmisén. Vannak azonban olyan élethelyzetek, ill. életállapotok, amikor ezt nem könnyű megoldani...

„Valami keveset mégis csak kell érte szenvednünk, mert különben ugyan miből értse meg, hogy vágyódunk utána. Ő mindent elvisel és el fog viselni, csakis azért, hogy legalább egyetlen egy lélek találkozzék, amely Őt befogadja és szeretettel tartja magánál.”

— **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

Miért olyan jelentős a szentmise?

„Ha szentmisét hallgatunk, Jézus Krisztust ajánljuk fel; Jézus végtelen, tehát végtelen hódolatot tanúsítunk Isten iránt.”

— **Liguori Szent Alfonz**

„A szentmise bemutatása éppen olyan értékes, mint Jézus halála a kereszten.”

— **Aquinói Szent Tamás**

„Hármat kell a szent mise előtt megfontolnod: 1. Istent imádod, 2. Krisztus haláláról emlékezel, 3. az egész Egyházat segíted.

Először gondolj arra, hogy Istent imádod. Az imádás egyedül Istent illeti.

Teljes odaadással, tettel és készséggel, mozdulatainkkal és jelekkel kell leborulnunk Őfelsége szeme előtt, és áldozatokkal és adományokkal tisztelnünk Őt. Minden reményünket és vágyunkat Reá, végső célunkra irányítsuk, akiért van minden, s Tőle várjunk – az Ő igazságos és tetszése szerint való visszafizetésére hagyatkozva – minden érdemet és jutalmat jó és rossz tetteinkért.

Istent határtalanul kell félnünk, tisztelnünk és szeretnünk. Először is mindenhatósága és igazságossága miatt, amelynek erejében teljes joggal kárhoztathat és üdvözíthet, amiért mindennél jobban kell félnünk Őt. Ebből a félelemből fakad a bánat, a szeméremérzet, a sok fohász, könny, sóhaj, könyörgés, böjt, önfegyelmelés, zárandoklat, s hasonló.

Másodszor bölcsességére és fölségére való tekintettel kell tisztelnünk Őt. Ebből a tiszteletből fakad a hódolat és odaadás, térdhajtás és meghajlás, arcra-borulás, imádság, tisztulás, felszentelés, a szent edények tisztasága, a szent ruhák ékessége, és díszje, az ünnepek, szertartások, gyertyák és lámpák pompája, a zsoltárok, himnuszok és szentolvasmányok, stb.

Harmadszor jósága és kegyessége miatt kell szeretnünk Őt. Ebből a szeretetből fakad a hálaadás, dicséret, himnusz, áldás, szent fogadalmak, tömjénezés, stb.

Mindaz, aki áhítatosan hallgat misét, nagy erőt kap a halálos bűnök elkerüléséhez és az addig elkövetett bocsánatos bűnei megbocsátást nyernek.” — **Szent Ágoston**

A szentmisében tényleg velünk ünnepel a menny is az angyalokkal együtt, csak mi nem látjuk őket?

„Amikor az Eucharisziát ünnepeljük, a szentély megtelik számtalan angyallal, akik az isteni áldozatot imádják az oltáron. — **Aranyszájú Szent János**

„Nem tudjátok, de megnyílnak az egek és angyalok sokasága asszisztál a szentmisén. Bizony, számos gonosz lélektől, számtalan látható és láthatatlan veszedelemtől szabadít meg a krisztusi Szent Áldozat!” — **Nagy Szent Gergely**

„Az angyalok körül veszik és segítik a papot, miközben miséznek.” — **Szent Ágoston**

Miért különösen kegyelemszerző szentmise keretében imádkozni valakiért/valamiért?

„A szentmise hatása olyan csodálatos, hogy Isten kegyelme és bőkezősége olyankor határtalan, kérést előhozni nincs még annál megfelelőbb pillanat, mint mikor Jézus megszületik az oltáron. Amit akkor kérünk, majdnem biztos, hogy megkapjuk, és amit a misében nem kapunk meg, aligha fogjuk megkapni más imában, vezeklésben vagy zarándoklat útján. Az angyalok tudják ezt, és seregekben jönnek imádni Istent, hogy a kegyelemnek ebben az órájában hozzák elő kérésüket.” — **Aranyszájú Szent János**

„Kétségkívül az Úr megadja mindazt, amit a szentmisében kérünk tőle, feltéve, ha az javunkra szolgál, és – ami nagy csoda – gyakran még azt is, amit nem kérünk, hacsak mi meg nem akadályozzuk.” — **Szent Jeromos**

„Egyetlen életünkben értünk mondott mise, ezer halálunk után mondatott misével ér föl.” — **Szent Anzelm**

„Maradjatok szívesen Övele, s ne mulasztatok el olyan jó alkalmat, amilyen a szentáldozást követő óra, hogy eléje terjesszék ügyeiteket. Fontoljátok meg, hogy ez nagy haszonnal jár, s hogy az édes Jézus nagyon szereti, ha ezt az időt az Ő társaságában töltitek.

Őrizkedjetez attól, hogy ezt az időt elvesztegessétek! Ha engedelmességből kel-

lene másvalamit tennetek, akkor is igyekezzetek a lelketeket ott hagyni az Úrnál, a ti Mestereteknél: Ő bizonyára sok bölcs oktatásban fog benneteket részesíteni, ha nem is halljátok a hangját. Ellenben ha azonnal másfelé jártatjátok az eszeteket és nem törődtek azzal, hogy ki van bennetek, akkor magatokra vessetek.” — **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

A szentmisén túl hogyan kellene megszentelni a vasárnapunkat?

„Gondolj csak arra, mit tettek az apostolok azután, miután Krisztus asztalánál ültek? Ugye imádkoztak és szent himnuszokat énekeltek? Virrasztottak ugye és hosszú tanításban részesültek, mely tele volt szent bölcsességgel?

Te a legszentebb vétele előtt böjtölsz, hogy valamiképen méltó lenni látsszál, de a vétel után azonnal, mikor összeszedettnek és fegyelmezettnek kellene lenned, mindent elrontasz! Nem egyformán kellene-e előtte is, utána is böjtölni, mértékletesnek lenni, különösen akkor, miután a mennyei jegyesedet magadhoz vetted. Előtte, hogy méltóképpen vehesd magadhoz; utána, hogy méltónak bizonyulj arra, amit kaptál.

Mit tegyek tehát, kérdezed? Böjtöljek szentáldozás után is? Nem mondom ezt, nem is parancsolom. Bár szép dolog volna; mégsem kényszerítlek erre, buzdítalak azonban, hogy ne add át magadat a mértéktelen gyönyörnek.

Gondolj az apostolok szent virrasztására, felejs el mindent, legyen körülötted min-

den olyan, mint az éjszaka. Törődött szívvel virrasszunk az Úrral, mint a tanítványok. Imádság ideje ez, nem dorbézolás!

Mindig vigyáznunk kell erre, de különösen ünnepen, mert nem az az ünnep rendeltetése, hogy bűnt bűnre halmozzunk, hanem hogy véget vessünk azoknak, amit eddig elkövettünk.” — **Aranyszájú Szent János**

„... ha semmibe se vesszük Őt, ha a szentáldozás után azonnal eltávozzunk mellőle és mindenféle anyagi dolgokkal foglalkozunk, akkor mit tehet Ő? Vagy talán erőszakkal kényszerítsen bennünket annak belátására, hogy Ő meg akarja magát velünk ismertetni? Ezt csak nem teheti meg!

Aki a szentáldozásban nem mint igazi barátja veszi Őt magához, s nem készül arra elő ügy, amint csak erejétől telik: az ne is alkalmatlankodjék Őnála azzal a kéréssel, hogy nyilatkoztassa ki magát neki. Mert mit is akar az olyan, aki éppen csak hogy eleget tesz az Egyház parancsának, de alig tudja kivárni az időt, hogy hazamehessen, s az Urat elúzi magától.

Midőn látjuk, hogy az ilyen ember a szentáldozás után hogyan nekifekszik azonnal a dolgának, az ügyeinek és világi gondjainak, igazán azt hihetnénk, hogy mindenáron elejét akarja venni annak, hogy az Úr valahogy el találja foglalni az ő lelkét.”

— **Avilai (Nagy) Szent Teréz**

forrás: Sziénai Szent Katalin: *Levelek*;
Avilai Szent Teréz: *A tökéletesség útja*;
Az egyházatyák szentbeszédeiből I-VI. kötet;
Szépséges Eucharisztia – egyházatyák az Eucharisziáról;
Másfélezer éves ígék – Szemelvények Szent Ágoston beszédeiből;
Athanasius Schneider: *A katolikus szentmise*

MISE ILLEMTAN

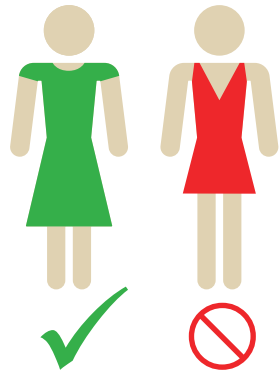
A templom szent hely – fontos, hogy méltósággal és kellő tisztelettel legyünk jelen, amikor Urunk Szent Színe elé járulunk. Viselkedésünk hűen tükrözi belső lelki hozzáállásunkat, azaz, hogy mit jelent számunkra ez a találkozás.

Az illem betartásával a tiszteletünket fejezzük ki Isten, Egyházunk, papjaink, valamint a többi hívő testvérünk iránt.

ÖLTÖZET

Az Úr házába másképpen indulunk, mintha a boltba vagy a munkahelyre mennénk. Isten házába lépni – különösen is vasárnap – ünnep, így tehát az ünnepi öltözet méltó hozzá.

Hölgyek! Tartózkodjunk a túl kivágott, túl rövid, túl átlátszó...stb. ruhadaraboktól (mondjuk ezektől templomon kívül is). A fedetlenül hagyott has, a spagetti-pántos felső, a mélyen dekoltált blúz, a miniszoknya, a rövid short kerülendő. Fontoljuk meg, hogy ne másoknak, hanem elsősorban Istennek akarjunk tetszeni. **Megjelenésünkkel pedig ne vonjuk el a figyelmet az Úrról!**

Urak! Nem illik sem az alkalomhoz, sem a helyhez a strandpapucs, az atlétatrikó, a mélyen kigombolva hagyott ing. Továbbá a férfiak/fiúk fedetlen fővel lépjenek be a templomba.

ÉRKEZÉS

Időben érkezünk a templomba! Aki épphogy beesik a szentmise kezdetére, annak nincs lehetősége lélekben ráhangolódni a szertartásra, gondolatai még máshol vannak. Ha pedig késünk, az egész közösség számára kárt okozunk – a szentmise ugyanis közös imádság, az egybegyűltek közösen mutatják be a Legszentebb Áldozatot. A késés zavart kelt a közösségben, mivel elvonja mások figyelmét az imádságtól. (Főleg akkor, ha a késő az első padokba akar leülni, ahelyett, hogy kisebb feltűnést keltve a templom végében maradjon.)

Tiszteletlen dolog a másik féllel szemben, ha elkésünk a találkozóról. **Megtiszteltem azzal az Úristent, hogy időben elindulok Hozzá?**

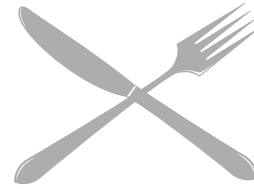
Az időben való érkezés másik szempontja az az eset, amikor még szentgyónást is szeretnénk végezni. Ehhez legalább 20 perccel a szentmise kezdete előtt a gyóntatószéknél illik lenni. A szentmise kezdete előtt 5 perccel már ne várjuk el, hogy még bennünket is meggyóntasson az atya, ha nem kerültünk volna sorra. Erre az 5 percre a misézőnek is szüksége van a felkészüléshez.

A szolgálóknak (felolvasók, ministránsok, énekesek/zenészek...stb.) különösen fontos, hogy időben érkezzenek.

SZENTSÉGI BŐJT

A böjt a közelgő esemény fontosságát hangsúlyozza és a méltó előkészületet szolgálja, mivel a vasárnapi szentmise a hetünk fénypontja. **A böjtölés a szentáldozás előtti egy órára vonatkozik, vagyis**

aki áldozni szeretne, a szentmise kezdete előtt kb. 30 perccel már ne vegyen magához ételt és italt, legfeljebb vizet, ill. orvosságot. (Az idősek és a betegek a szentségi böjt alól fel vannak mentve.)

A KERESZTIVETÉS

A templomba belépve keresztet vetünk. **A keresztvetés hitvallás, mellyel azt fejezem ki, hogy hiszek a Szentháromság egy Istenben: az Atyában, a Fiúban és a Szentlélekben.** Ha kapkodva, oda nem figyelve vetem a keresztet úgy, hogy a másik azt hiszi, csak vakarózom, akkor keresztvetésem inkább paródiába torkollik, mintsem hitvallásba.

A TÉRDHAJTÁS

A szenteltvízzel való keresztvetés után, ha a templomban őrzik az Eucharisziát, térdhajtunk. Erre az örökmécses figyelmeztet minket: ha világít, jelen van a szentségi Krisztus.

A térdhajtás ugyanúgy, mint a keresztvetés, hitvallás. **Kifejezem vele, hogy hiszek az Eucharisziában jelen lévő Jézus Krisztusban, és így, hódolattal köszöntöm Őt.** Ahogyan térdet

hajtok, azzal kifejezem hitem komolyságát is. Akik egészségi okokból nem tudnak leterdelni, tegyenek úgy, mint görögkatolikus testvéreink: mély meghajlással – vagy ha ez sem megy, fejhajtással – köszönték az Úr Jézust.

Fontos megjegyeznünk, hogy a térdhajtást ne kapcsoljuk össze a keresztvetéssel, mert a kettőnek két külön jelentése van. Az egyszerre végzett keresztvetés és térdhajtás egymás rovására van, egymásról terelik el a figyelmet.

A SZENTMISÉRE VÁRVA

A templom az imádság helye, ezért az ismerősöket csak diszkréten köszöntjük, és **ne beszéljessünk a szomszédal,** mert zavarhatjuk az imádkozókat! Nem tudhatjuk, hogy kinek milyen sürgős megbeszélőnivalója van az Úrral (egy fontos kérdés, egy rendkívül nehéz helyzet, betegség...stb.). Bővebb eszmecsere lesz alkalom majd a szentmise után.

Ha másvalaki már leült a szokott helyünkre, keressünk másik ülőhelyet magunknak – **a templomban nincs senkinek saját helye!**

Miután helyet foglaltunk, a szentmise kezdetéig hátralevő időt a ráhangolódással, elcsendesedéssel töltjük – semmiképpen sem a telefonunk nyomkodásával! Ezeket az eszközöket feltétlenül némítsuk le a szertartás előtt.

RÉSZVÉTEL A SZENTMISÉN

Nagyon fontos, hogy a szentmisébe szívvel-lélekkel bekapcsolódjunk. **Imádkozzuk a misét, ne csak rutinból motyogjuk a szövegeket!** Törekedjünk továbbá arra, hogy egyszerre mondjuk az egész közösséggel. Gyakran találkozni "szólistákkal", de ez nem az egységet szolgálja.

A kisgyerekes családok ne a zajt keltő játékokat (pl.: lendkeres autó, beszélő baba) hozzák magukkal a szentmisére, hanem a halk játékszereket vagy könyveket.

A templomban egyedül az Úr asztaláról eszünk. Illetlenség rágógumit rágni, enni vagy inni. Mindenki képes kibírni 45 percet majszolás nélkül – még a csöppségek is! A kekszes zacskók és cukorkás papírok csörgése közben nem könnyű az imádságra figyelni.

ÉNEKEK

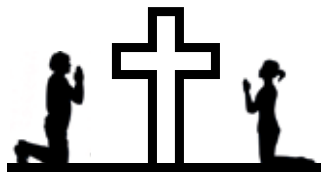
Az ének nem csupán dísz a szentmisének, hanem annak szerves része. Szent Pál apostol figyelmezteti a keresztényeket, akik Uruk eljövételére várva egybegyűltek, hogy egy szívvel-lélekkel énekeljenek zsoltárokat, himnuszokat és szent énekeket (vö. Kol 3,16). **Az ének ugyanis a szív örvendezésének a jele** (vö. ApCsel 2,46). Jézusról is tudjuk, hogy énekelt apostolaival (vö. Mt 26,30).

Itt is fontos szempont a többiekkel való egység – ne énekeljünk ki a kórusból!

TESTTARTÁSOK

Az imádsághoz hozzátartoznak a különböző testtartások: ülés, állás, térdelés.

Tulajdonképpen **amikor az Eucharisztia az oltáron van, vagyis az átváltoztatástól a szentáldozás végéig, illetve szentségimádás alatt, térdre borulás illeti meg.** A misekönyv azonban megengedi, hogy csak az átváltoztatás alatt térdeljenek a hívek, illetve hazánkban az áldozás előtt, az „*Íme az Isten Báránya*” szavakra is szokás térdre borulni. Utóbbi dicséretes dolognak mondja

a misekönyv, sőt azt is, ha a „*Szent vagy...*” befejezésétől egészen az Eucharisztikus ima végéig („*Óáltala, ővele és őbenne...*”) térdelünk. Ez természetesen nem kötelező, de méltó és igazságos.

A misekönyv előírásainak értelmében nem kell letérdelni, ha szűk a hely, vagy a jelenlévők sokasága, vagy más észszerű ok ezt nem teszi lehetővé. Ilyenkor az állás helyettesíti a térdelést, kiegészítve azzal, hogy amikor a pap az átváltoztatás után térdet hajt, az állók mélyen meghajolnak.

Fontos még, hogy **az átváltoztatás alatt ne hajtsuk le a fejünket.** Az Úrfelmutatás – vagyis amikor a pap az átváltoztatott kenyeret, majd a kelyhet felemeli – éppen azért alakult ki, hogy a hívek jobban láthassák az Eucharishtiában jelen lévő Krisztust. Nézzünk tehát ilyenkor fel, lássuk a csodát, hogy Jézus testével és vérével megjelent közöttünk!

A BÉKE SZERTARTÁSA

Hogy ne legyen túl nagy kavargás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2004-es körlevelében arra hívja fel a figyelmet, hogy „*a béke átadá-*

sakor mindenki csak a hozzá közel állókat köszöntse.” **Nem kell tehát okvetlenül minden ismerőssel kezét fogjunk.**

A SZENTÁLDOZÁS

A szentáldozás a szentmise legünnepélyesebb része, de hogy valóban azzá válhasson, fegyelmelzettség és rendezettség is szükséges a lelki előkészület mellett.

Legpraktikusabb, ha két sorban haladunk előre, figyelve arra, hogy mindkét sorban nagyjából egyenlő számban legyünk. **Semmiképpen se válogassunk, kinél áldozunk – a szentségi jelenlét ugyanaz minden Szentostyában!**

A misekönyv előírásai szerint a hívek térdelve vagy állva áldozzanak – ebben mindenki szabadon dönthet.

Áldozni nyelvre, illetve kézre lehet, de a kézbe áldoztatás nincs mindenütt megengedve. Ha kézbe szeretnénk áldozni, már ezt jelezve

járujunk az áldoztató elé, azaz jobb kezünket a bal alá téve (balkezesek fordítva), trónust készítsünk.

A „**Krisztus Teste**” szavakra „**Ámen**”-nel felelünk, ami nagyon fontos hitvallásunk, és része a szentáldozásnak, ezért ne felejtjük el mondani!

Aki nyelvre szeretne áldozni, ezután nyújtsa ki kissé nyelvét, hogy az áldoztató rá tudja helyezni az Eucharishtiát. Aki pedig kézbe áldozik, amint kezébe kapta az Eucharishtiát, jobb kezével (balkezesek a ballal) azonnal magához veszi azt, amíg az áldoztató előtt áll, és csak ezután megy vissza a helyére. Nem szabad tehát sem odébb állva, vagy a helyünkre menve magunkhoz venni az Eucharishtiát!

Bizonyos alkalmakkor két szín alatt van áldoztatás, azaz a kenyér és a bor színében, amikor a Szentostyát a Szent Vérbe mártva áldoztatnak. Ilyenkor nincs lehetőség kézre áldozni – csak ajakra kérhetjük az Eucharishtiát.

Szintén nem lehet kézre

áldozni kesztyűben, illetve úgy, hogy az illetőnek az egyik kezében valami van (táska, imakönyv...stb.).

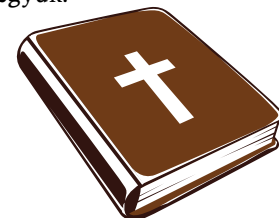
Miután megáldoztunk, nem hajtunk térdet, mert értelmetlen dolog, hiszen ha az Eucharishtiát magunkhoz vettük, akkor mi válunk élő tabernákulummá – bennünk is ott van az Úr Jézus. Visszamegyünk a helyünkre, és ott imádkozunk, illetve bekapcsolódunk az énekbe. Tehetjük ülve vagy térdelve is.

Itt jegyezzük meg, hogy **szentáldozáshoz járulni napjában kétszer lehet, de a második alkalommal már csak szentmisén.** Tehát pl. ha valaki volt szentmisén, majd még aznap otthon az áldoztató meglátogatja beteg hozzátartozóját, akkor az illető már ne áldozzon a beteggel együtt.

A SZENTMISE VÉGÉN

A misekönyv előírásai szerint a szentmisének a pap és a ministránsok kivonulásával van vége. Szép hagyomány azonban, hogy ilyenkor még egy befejező ének is éneklünk. Illő megvárunk ennek az éneknek a végét.

Padunkból kilépve térdet hajtunk – így köszönünk el a szentségi Jézustól. Közben nem kell keresztet vetni. Kifelé menet sem szükséges már a szenteltvízzel keresztet vetnünk. **Miközben elhagyjuk a templomot, ügyeljünk arra, hogy a csendet megőrizzük!** Vannak, akik még imádkozni szeretnének – őket zavarhatja bármilyen beszéd. Természetes, hogy mivel a szentmise közösségi cselekmény, örülünk a többieknek, szívesen váltunk velük néhány szót, de ezt elsősorban a templomon kívül tegyük.

Hazafelé, vagy otthon érdemes még elgondolkodni: mi maradt meg bennünk a szentmiséből? Legalább az evangéliumi szakaszra emlékezzünk, valamint egy, a szentmiséhez fűződő szóra, gondolatra.

forrás: www.martinus.hu, shoeshine.hu

A hívek a szentmisét imádkozzák, és ne mise közben imádkozzanak.

Szent X. Piusz pápa

Mit adhatnék én Istennek?

Joseph Ratzinger

Az emberiség áldozatainak mindenféle formája, minden kísérlet, amellyel kultusz és szertartás keretében Istent engesztelni akarja, amelyekkel világszerte találkozunk, reménytelen erőfeszítés marad, mert Istennek nem bikák és bakok kellene, nem is olyasvalami, amit rítusokkal nyújtani lehetne. Állatok hekatombáit' áldozhatják fel mindenütt az egész világon; Istennek nincs ezekre szüksége, hiszen enélkül is minden az Övé, a mindenség Urának semmit sem adhatnak azzal, ha ilyesmit égetnek el tiszteletére. [...]

Isten nem bikákat és bakokat kíván, hanem az embert keresi; az ember Istennek szóló, feltétlen *igen*-je lehetne egyedül az igazi imádás. Minden Istené, – amit az emberre hagy, az az *igen* vagy *nem*, amely a szabadságból ered, a szeretetből vagy a vonakodásból. A szeretet szabad beleegyezése az egyetlen, amelyre Isten vár – ez az imádás és "áldozat", amelynek egyedül van értelme. Az Istennek kimondandó *igen*-t azonban, amelyben az ember önmagát visszaadja Istennek, nem lehet bikák és bakok vérével pótolni és helyettesíteni. „Mit adhat az ember önmaga helyett?” – mondja egy helyen az Evangélium (Mk 8,37). Csak ez a felelet lehetséges: semmiel sem pótolhatja önmagát.

forrás: Joseph Ratzinger – *A keresztény hit*

„SZOMJAZOM RÁD” – ezt üzeni neked Jézus

Kalkuttai Szent Teréz Anyán keresztül

Jézus Isten, ezért az Ő szeretete és szomja végtelen. Ő, aki a világegyetem Teremtője, kérte teremtményeinek a szeretetét. Szomjazza a mi szeretetünket... Ezek a szavak: „SZOMJAZOM” ... vajon visszhangra találnak-e a lelkedben?

SZOMJAZOM RÁD – Ez az igazság. Szíved ajtajánál állok éjjel-nappal. Akkor is, ha éppen nem figyelsz rám, vagy amikor kételkedsz abban, hogy én állok ott, én akkor is ott vagyok: várom válaszod legapróbb jelét, a legkisebb utalást arra, hogy meghívsz, és én beléphetek.

Szeretném, ha tudnád, hogy akárhányszor csak meghívsz engem, mindig eljövök, kivétel nélkül. Csendben jövök, láthatatlanul, de végtelen erővel és szeretettel, elhozom lelkem számos ajándékát. Elhozom irgalmamat, azt a vágyamat, hogy megbocsássak neked és meggyógyítsalak, olyan szeretettel jövök, amely meghaladja felfogóképességedet. [...]

Úgy ismerlek, mint a tenyeremet. Mindent tudok rólad. Még a hajad szálait is megszámláltam. Az életedből semmi sem jelentéktelen a számomra. Követlek az évek során, és mindig szerettelek, még akkor is, amikor elkóboroltál. Ismerem minden egyes gondodat. Ismerem szükséglete-

idet és nyugtalanságaidat, és igen, ismerem minden bűnödöt.

De újra elmondom neked, hogy szeretlek, nem azért, amit tettél vagy amit már nem teszel, hanem önmagadért, azért a szépséget és méltóságért, amit Atyám adott neked azzal, hogy a saját képmására alkotott téged. Erről a méltóságról gyakran megfeledeztél, ezt a szépséget a bűnökkel elhomályosítottad. De én úgy szeretlek téged, amilyen vagy, és véretem ontottam, hogy megmentelek. Ha csupán csak hittel kérlelsz engem, kegyelmem megérint majd mindent, ami változtatásra szorul életedben: erőt adok neked, hogy megszabadulj a bűntől és annak minden pusztító hatalmától. [...]

Mindenekfelett tudom, hogy szükséged van a szeretetre, hogy mennyire szomjazol a szeretetre és a gyengédségre. De mégis, hányszor fordult elő, hogy nem sikerült kielégíteni szomjúságodat, hogy önzéssel kerested ezt a szeretetet, hogy múltó élvezet-

tekkel, vagy a bűn még nagyobb ürességével próbáltad meg betölteni a benned lévő űrt.

SZOMJAZOL A SZERETETRE? „Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék...” (Jn 7, 37) Én oltom szomjodat és betöltelek téged. [...]

Jer hozzám késedelem nélkül, mert amikor átadod nekem a bűneidet, azt az örömet is megadod nekem, hogy Megváltód lehetek. Nincs semmi, amit ne tudnék megbocsátani és meggyógyítani; ezért jöjj most, és tedd le lelked terheit.

Nem számít, milyen messzire kóboroltál el céltalanul, nem számít, milyen gyakran feledeztél meg rólam, nem számít, hány keresztet viselsz ebben az életben; azt akarom, hogy mindig emlékezz arra, ami sohasem fog megváltozni.

SZOMJAZOM RÁD – csak rád, úgy, ahogyan vagy. [...] Nehéz ezt elhinned? Ha igen, nézz a keresztre, nézz az én szívemre, amelyet érted átszúrtak. Nem értetted meg a keresztemet? Akkor hallgasd meg újra a szavakat, amelyeket ott mondtam, mert világosan elmondják neked, miért viseltem el mindent: „... SZOMJAZOM” (Jn 19,28). IGEN, SZOMJAZOM RÁD. [...]

Egész életemben vágytam a te szeretetedre. Soha nem szüntem meg keresni szeretetedet, és vágytam arra, hogy viszonzszeress engem. Sok mindent kipróbáltál, midőn a boldogságra törekedtél. Miért ne próbálnád meg, hogy megnyitod előttem a szívedet, most azonnal, jobban, mint eddig bármikor? [...]

SZÍVED AJTAJÁBAN ÁLLOK ÉS SZÓLÍTALAK... Nyílj meg nekem, mert SZOMJAZOM RÁD...

Teréz Anya imája (részlet)
forrás: zarandok.ma

„Az sír La Salette-ben, akit minden nemzedék Boldognak mond. Úgy sír, ahogy egyedül csak ő tud sírni. Kiapadhatatlan könnyekkel siratja a kötelességteljesítés minden megsértését.”
(Léon Bloy – francia katólikus regényíró)

Milyen volt a jelenés fogadtatása?

Mint az minden esetben lejátszódik, itt is megtörtént: a jelenésnek voltak védelmezői és támadói egyaránt. Mindkét táborban találhatók püspökök, papok, neves emberek. 1851. szeptember 19-én De Brouillard, Grenoble püspöke elismerte a jelenések valódiságát, s mint illetékes egyházmegyei püspök engedélyezte a zarándoklakot La Salette-be.

Miért sír a Szent Szűz La Salette-ben?

– az Egyház által elismert jelenésben Mária többek között a szentmise-mulasztás súlyosságáról is szól

1846. szeptember 19-én Melánia (14) és Makszimin (11) együtt hajtották fel a rájuk bízott teheneket a hegyre. Melánia látta meg először a Szent Szüzet, amint nagy fénytől övezve fejét kezébe hajtva ült. A „szép asszony”, ahogyan Melánia mondja, lassan felállt, karját keresztbe tette, és magához hívta őket: „*Gyertek ide, gyermekeim, ne féljetelek...*” A gyermekek odasiettek. Melánia egészen megközelítette a jelenést, s azt is tisztán látta, hogy a Szent Szűz szemeiből könnyek ömlöttek, amint beszélni kezdett.

A La Salette-i üzenet két lényeges elemet tartalmaz. Mária egyrészt elítéli a káromkodást és a vasárnapi szentmise elmulasztását. A Szent Szűz aggodása érthető. A káromkodás és a szentmise elmulasztása ugyanis az Isten és ember közötti kontaktust, az élő személyes kapcsolatot rendkívül súlyosan károsítja. Aki nem teljesíti Isten harmadik parancsát, az az ember nem imádkozik, megfosztja magát még az imádságra indító helyzettől is, a káromkodás pedig rendkívül durva módon megsérti Isten méltóságát, és erőszakosan

mélyíti a szakadékot Isten és ember között. E két bűn, ha szokássá válik, egyrészt megpecsételheti az ember örök sorsát, másrészt rossz példájával súlyos kárt okoz mindazok lelki életében, akikkel együtt él és dolgozik.

A másik elem La Salette üzenetében a jövődőlés. A könnyező Szűz elmondja, mi vár az emberiségre. „*Azon a ponton áll az Isten, hogy hallatlan módon fenýítsen. Jaj a föld lakóinak, Isten ki fogja méríteni haragját... A társadalom a legborzasztóbb ostorcsapások és a legnagyobb események előestéjén áll...*” A Szent Szűz ezt követően a sátán pusztító munkájáról beszél, s arról a mérhetetlen szenvedésről, ami a világra vár azért, mert enged a kísértőnek, a sátán elkötelezettjeinek.

„*1864-ben Lucifer nagyszámú ördög el kiszabadul; azon lesznek mindenáron, hogy lassanként kiirtsák a hitet...*” A Szent Szűz így jellemzi az elkövetkező korszakot: „*ez lesz a sötétség ideje...*”¹ Feltűnő a Szent Szűz pontos időmeghatározása. Nem világos, miért 1864-ben kerül sor Lucifer kiszabadulására, azt azonban tudjuk, hogy 1864-ben volt az első Internacionálé...

„*Minthogy az Istenben való hit feledésbe megy, azért ki-ki önnönmagát fogja igazgatni és mások fölötti uralkodásra törekedni; a polgári és egyházi hatalom el lesz törölve; minden rendet és igazságot lábbal fognak tiporni; nem lesz egyéb látható, mint gyilkosság, gyűlölség, féltékenység, hazugság, egyenetlenség a haza és a család szeretete nélkül... Európa országai háború színhelyei lesznek...*” – folytatja a Szűz.

„*Az igazak szenvedni fognak nagyon – folytatja az Ég Királynője –, imáik, bűnbánati cselekményeik és könnyeik fel fognak béke áll be, és az emberek kiengesztelik az Isten... Mindenütt felvirágozik a szeretet...*”

Mária szerint a békés időszak csak 25 évig fog tartani. Az emberiség újra elfeledi majd az Istent. A sátán ekkor fogja végső harcát indítani Isten és az emberiség ellen. Az Egyház Anyja ezt követően beszél az Antikrisztus

¹ A bibliamagyarázók megegyeznek abban, hogy Jel 9,1-11 versek a gonosz lelkek kiszabadulását jövendölik meg. A Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás pl. az említett idézethez a következő kommentárt fűzi: „Az ötödik harsonaszóra a gonosz lelkek egész serege jön elő a pokolból...” A Jel 9,13-21 versek kommentárja pedig így hangzik: „A hatodik harsonaszóra felszabadul az egész alvilág, és a gonosz szellemek pusztító háborúkra ingerlik az embereket.”

születéséről és tevékenységéről, az Egyház válságáról, az évszakok megváltozásáról, az égitesteken tapasztalható feltűnő jelekről, rettenetes földrengésekről és egyéb katasztrófákról, a sátáni erők hamis csodáiról stb.

A békés korszak elmúltával az Antikrisztus előhírnöke kezdi meg rémisztő munkáját, aki iszonyatos vérontást fog okozni, de ezt a pusztítást mindennemű csapás is kísérni fogja majd. Így pl.: pestis, éhezés és háborúk. „*Az évszakok megváltoznak, a Föld csak rossz gyümölcsöt terem, a csillagok elvesztik szabályos pályafutásukat, a Hold csak pirosbarnó fényt ad; ... és borzasztó földrengést okoz, mely elnyeli a hegyeket és városokat.*”

A Szűzanya üzenetében mindenkit hív a sátán elleni harcra. „*Sürgős felhívást intézek a Földhöz, felhívom az élő Isten igazi tanítványait..., az emberek egyetlen és igaz Megváltójának követőit..., gyermekeimet, ...követőimet, azokat, akik nekem adtak..., az utolsó idők apostolait... Itt az ideje, hogy előjőjenek és megvilágítsák a földet... Harcoljatok, világosság gyermekei, ti, kicsiny nyáj...*”

A jövődőlésben vigasztaló kitétel is szerepel: „*Isten gondoskodni fog szolgálóiról és a jóakarató emberekről, az Evangéliumot mindenütt hirdetni fogják, minden nép és nemzet eljut az Igazság ismeretére.*” A sátán rettenetes pusztítása után azonban művével együtt elpusztul. „*Szent Mihály főangyal lehelete megfojtja őt.*” Végül pedig: „*...a víz és a tűz megtisztítja a Földet, és az emberi kevélység minden művét megsemmisíti, és minden meg fog újulni; az emberek Istennek szolgálnak, és Őt dicsőítik.*”

forrás: mek.oszk.hu és Antalóczi Lajos atya: *Jelenések, üzenetek és a jövő*

A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett a fiának. Elküldte szolgálait, hogy szóljanak a meghívottaknak, jöjjenek a menyegzőre! Azok nem akartak jönni. Erre más szolgálát küldött: *Mondjátok meg a meghívottaknak, hogy a lakomát előkészítettem, ökreimet és hizlalt állataimat leöltetem, minden készen van, gyertek a menyegzőre!* Azok nem törődtek vele, az egyik a földjére ment, a másik meg az üzlete után nézett. A többiek a szolgálaknak estek, összeverték, sőt meg is ölték őket. A király ennek hallatára haragra lobbant. Elküldte csapatait, a gyilkosokat felkoncoltatta, városaikat pedig fölégette. Aztán így szólt szolgálaihoz: *A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek ezért ki az útkereszteződésekre, s akik csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre!* A szolgálak ki is mentek az utakra és összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, jókat, gonoszokat egyaránt. A menyegzős terem megtelt vendégekkel. Amikor a király bejött, hogy lássa a vendégeket, észrevett egy embert, aki nem volt menyegzőre öltözve. Megszólította: *Barátom, hogy kerültél ide, amikor nem vagy menyegzőre öltözve?* Az elnémult, a király pedig megparancsolta a szolgálaknak: *Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.*

Mt 22,2-14

A Király téged is hív!

Ferenc pápa tanítása a királyi menyegzőről szóló példabeszéd kapcsán

Ez a király nagyhatalmú ember, de mindenképp lőtt nagylelkű apa, aki meghív másokat, hogy osztozzanak örömeiben. Szívének jóságát különösen azzal mutatja meg, hogy senkit sem kényszerít, hanem mindenkit meghív, még ha ez azzal jár is, hogy kiteszi magát az elutasítás lehetőségének. Figyeljük meg: menyegzőt rendez, és ingyenesen kínálja fel a találkozás, az ünneplés lehetőségét. Isten is így tesz velünk: menyegzőt rendez, hogy közösségben legyünk Vele és egymással. Mi, mindannyian tehát Isten vendégei vagyunk. De a menyegzőn való részvétel időt és bekapcsolódást igényel részünkről, az igenünket igényli, azt, hogy elmenjünk az Úr hívására. Ő meghív, de szabadon hagy bennünket. Tehát ilyen kapcsolatot kínál nekünk az Atya: meghív, hogy vele legyünk, de meghagyja annak lehetőségét, hogy elfogadjuk vagy ne fogadjuk el meghívását. Nem alárendeltségi viszonyt kínál, hanem apa-fiú kapcsolatot, mely szükségszerűen feltételezi a mi szabad beleegyezésünket. [...] És természetesen nem azért, mert nincs meg hozzá a képessége – hiszen Ő mindenható! –, hanem azért, mert Ő szeretet, és ezért a legnagyobb tiszteletben tartja szabadságunkat. Isten felkínál, és sosem kényszerít! [...]

Testvéreim, milyen gyakran nem törődünk Isten hívásával, mert a saját dolgainkkal vagyunk elfoglalva! Gyakran azért küzdünk, hogy szabadidőnk legyen, Jézus azonban ma arra hív, hogy felszabadító időt találjunk: Istennek szentelt időt, mely könnyít a szívünkön, gyógyítja lelkünket, növeli bennünk a békét, a bizalmat és az örömet, megment a rossztól, a magánytól, az élet értelmének elvesztésétől. Meg-

éri, mert jó az Úrral lenni, érdemes teret adni neki. Hogyan és hol? A misében, Isten igéjének hallgatásában, az imádságban, de a jótékonykodásban is, mert azáltal, hogy segítünk a gyengéknek vagy a szegényeknek, hogy társaságot biztosítunk a magányosoknak, hogy meghallgatjuk azokat, akik rászorulnak a figyelmünkre, hogy megvigasztaljuk a szenvedőket, az Úrral vagyunk, aki jelen van a rászorulóknak...

2023. október 15-i elmélkedés – forrás: magyarkurir.hu

MIÉRT KELL VASÁRNAP MISÉRE MENNI? Nem elég, hogy szeretettel vagyok mások felé?

Igaz, hogy a keresztény élet milyenségét azon lehet lemérni, mennyire vagyunk képesek szeretni, ahogyan Jézus mondta: *„Arról fogja megtudni mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást” (Jn 13,35).* De hogyan valósíthatnánk meg az evangéliumot, ha nem merítjük az ehhez szükséges erőt vasárnapról vasárnapra az Eucharisztia kimeríthetetlen forrásából? [...]

Mit mondhatunk hát, miért menjünk misére vasárnap? Nem elég azt válaszolni, hogy az Egyház parancsa; ez segít megőrizni értékét, de önmagában nem elég. Nekünk, keresztényeknek azért van szükségünk arra, hogy részt vegyünk a vasárnapi misén, mert egyedül Jézus kegyelmével, az Ő bennünk és köztünk való jelenlétével tudjuk teljesíteni parancsát, és csak így tudunk az Ő hiteles tanúivá válni.

Ferenc pápa – 2017. december 13.

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

- Mi jut eszembe a szentmiséről: egy parancs vagy meghívás? Változott a viszonyulásom ezzel kapcsolatban az évek alatt?
- Egyházunk első parancsa szerint vasárnap részt kell vennünk szentmisén. Vajon miért lett ez az első? Szoktam szentmisét mulasztani? Milyen okból?
- Életem mostani időszakában vajon mire hív engem Isten?

*„Semmi sem olyan nagy, mint az Eucharisztia. Ha Istennek volna bármi, ami ennél értékesebb, nekünk adta volna.”
(Vianney Szent János)*

Egyházunk öt parancsa

1. Vasárnap és parancsolt ünnepeken vegyél részt a szentmisén és tartózkodj a munkától és az olyan tevékenységektől, amelyek akadályozhatják e napok megszentelését.
2. Bűneidet évente legalább egyszer gyónd meg.
3. Az Eucharisziát legalább Húsvétkor vedd magadhoz.
4. Az Egyház által meghatározott napokon tartózkodj a húseledeltől és tartsd meg a böjtöt.
5. Lehetőségeid szerint segítsd az Egyházat anyagi szükségleteiben.

Egy öreg néni a vonaton

— Magával utazott az öreg néni, ugye? — kérdezte a kalauz, miközben elvette tőlem a menetjegyet. Bólintottam.

— Minden reggel felszáll erre a vonatra. Majd keres valakit, és mindig gondosan ügyel arra, hogy olyan ember legyen, akivel még nem találkozott. Kiválaszt egy idős hölgyet vagy egy fiatal fiút, nem számít neki se a kor, se a származás, csak, hogy legyen egy üres hely mellette. Leül, és a tíz perc alatt, míg megérkezünk a szomszéd faluba, egy pillanatra sem csukja be a száját. Borzalmas egy öregasszony — jegyezte meg gúnyosan.

— Engem egyáltalán nem zavart. Csak egy beszédes néni, nem több.

A kalauzt láthatóan nagyon meglepte, hogy nem helyesltem és nem értettem egyet vele. Visszaadta a lekezelt jegyet, majd elindult kifelé. Az ajtóban azonban váratlanul megfordult:

— Tudja, a legérdekesebb az, hogy egyetlen kenyérért kel útra minden reggel. Ő mondta nekem egyszer, azért teszi, mert a szomszéd faluban finomabbat süt a pék.

— A kenyér csak ürügy. Nem ez a valódi oka, hogy minden reggel vonatra száll...

A férfi meglepetten lépett vissza a folyosóról, levetette kalapját, majd leült velem szemben. Érdekelte, mit tudhat egy utas

egyetlen út alapján, amit ő hónapok alatt nem vett észre

— Akkor mi lenne a valódi ok?

— Az a tíz perces út, míg a vonat az egyik faluból a másikba ér. Neki az utazás nem a szükséges rossz, mint legtöbbszörünknek, akik itt ülünk a fülkékben, és percenként többször figyeljük az óránkat, hátha attól majd gyorsabban telik az idő. Őt az a tíz perces út tartja életben, és nem a kenyér, amit hazavisz. A történetei táplálják, melyeket újra és újra átél, mialatt meséli nekem, vagy épp magának. Tudja, én csodálom őt, hogy mindennap korán felkel egy beszélgetésért. Feladhatná ő is, panaszkodhatna, hogy fáj a lába, és milyen keserű minden este, mikor magányosan fekszik le, de nem mondja, ahogy azt sem, mennyire fájdalmas reggelente erőt meríteni megtépázott lelkéből, hogy bal lába után a jobbal is lépjen. A szavai, de még a tekintete is végig csak azt suttogja, ő még élni akar. Csak egy kíváncsi szempár kell neki tíz percre. Ezt pedig nem tagadhatjuk meg tőle, nem igaz?

— Ma szerda van. Maga megadta neki, hogy legyen csütörtökje is. Remélem, holnap felszáll valaki, aki a pénteket is megteremti.

Azzal felvette kalapját, majd kisétált az ajtón. Folytatta a munkáját, és én soha többé nem láttam.

forrás: kalazanci.ro

Csak képek?

Valahol Skóciában történt a régmúlt időkben. A község lelkipásztora tudomást szerzett egy özvegyasszonyról, aki nagy szegénységben élt. Azzal a szándékkal kereste fel, hogy valami anyagi segítségben részesítse. Beszélgetés közben az özvegy elmondotta, gyakran nélkülözi a legfontosabb élelmiszereket, jóllehet Ausztráliában él egy fia, akinek jól megy a sora.

— És nem segíti magát semmivel sem? — kérdezte a lelkipásztor.

— Nem, semmivel sem. Igaz, rendszeresen ír minden hónapban egy levelet és ebben küld néhány képet.

A lelkipásztor megkérte az egyszerű asszonyt, mutassa meg neki ezeket a képeket. Kérését teljesítette és ekkor derült ki, hogy a képek értékes külföldi bankjegyek, amelyek darabja ötven dollárt ér...

Ez a történet találóan szemlélteti az emberiség gyakori állapotát. Jézus megígérte: *Aki engem követ, nem jár sötétségben. Aki az én testemet eszi, örökké él...* Keresztáldozatával megszerezte a bűnbocsánatot, az örök életet. Mily szomorú, ha nem ismerjük fel nagyszerű ajánlatát és "értéktelen képnek" tartjuk az örök élet vételárát.

forrás: kalazanci.ro

Ismered az Úr Jézust?

Három ember meghal, és felmennek a Mennybe. Be is akarnak menni, de a kapuban egy ember megállította őket.

— Ki vagy te? — kérdezi a kapuban álló az első embert.

— Én egy híres hithirdető vagyok, sok könyvet írtam, még televíziós szolgálatom is volt, és általam sok millió ember ismerte meg az Úr Jézust.

— Na ez mind szép és jó, de mondd csak, ismered az Úr Jézust?

— Persze hogy ismerem, hiszen mint már mondtam, én egy híres hithirdető vagyok!

— Na és te ki vagy? — kérdezte a második embertől.

— Én híres pásztor vagyok, egész nap gyülekezetet pásztoroltam a Földön, az istentiszteleteinket is sok millió ember nézte különféle televíziós csatornákon.

— Na, ez valóban csodálatos! De mondd csak, ismered az Úr Jézust?

— Persze, hogy ismerem, hiszen én híres pásztor vagyok!

— Na és te ki vagy? — kérdezte a harmadik embert.

— Amint azt magad is látod, én egy egyszerű öreg ember vagyok. Az életem gyorsan elmúlt, és ez idő alatt nem is tudtam semmi maradandót alkotni. Nem lettem híres prédikátor, sem gazdag, hanem egy kis házikóban éltem hosszú éveken át. Sokat imádkoztam, és azon igyekeztem, hogy hűséges maradhassak az én Istenemhez.

— Na és ismered az Úr Jézust?

— Igen, Uram, ismerlek Téged.

forrás: rozsafuzerkiralyneja.hu

Az ember ajándéka

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

○ Szereted meglátogatni a nagymamát és a nagyapát? Szerinted miért örülnek a nagyszülők úgy az unokáiknak?

○ Tudod, hogy ki az, aki téged a legeslegjobban szeret az egész világon?

○ Szerinted milyen érzés lehet Istennek, amikor vasárnap meglátogatod Őt? És ha nem mennél el Hozzá?

○ Vajon miért tudta védeni Tarzícusz az élete árán is az Eucharisziát? Mit jelenthetett a számára?

○ „Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.” (Jn 20, 29) Ezt mondta Jézus Tamásnak, amikor megjelent előtte is látható alakban a feltámadása után. Jézus minden egyes mondata nekünk, későbbi tanítványainak is szól. Miben segíthet nekünk ez, amit Tamás apostolnak mondott akkor?

Amikor Isten megteremtette az élőlényeket, mindegyiküket megajándékozta egy különlegességgel. A gyöngyvirág elbűvölő illatot kapott, a tulipán tündöklő színeket. A mókus ügyességet a merész ugrálómutatványokhoz, a fülemüle varázslatos éneket, a páva szemkápráztatóan szép tollakat. Az őznek kecsességet, a tigrisnek gyönyörű csíkos bundát, a méheknek szorgalmat adott a Teremtő. Mikor minden állat megkapta a maga ajándékát, Isten áldásával szétszéledtek a földön. Utoljára Isten megteremtette az embert. Egy pillanattig elgondolkodott: milyen ajándékot adhatna neki, ami igazán különleges? Végül mosolyogva megáldotta őt is.

Az ember kíváncsian figyelte magát, hogy vajon milyen képességet kapott. Lelkesen szaladt a paradicsomkert legcsendesebb szegletébe, hogy teljes nyugalomban fedezhesse fel az ő kivételes ajándékát.

Telt múlt az idő, a nap is már nyugodni készült, de az ember nem vett észre semmit sem. Hiába próbált ugrani, repülni, hiába nézegette magát a tó tükrében, nem talált magán semmi különösöt, ezért aztán egyre szomorúbb lett. Ekkor eszébe jutott, hogy visszamegy Istenhez.

— *Atyám, nem találom az ajándékom. Minden állat csodálatos képességekkel bír, én viszont semmit sem veszek észre magamon. Mondd, talán elfeledkeztl rólam?*

— *Nem feledkeztem meg rólad Gyermekem. Te olyan ajándékot kaptál, ami egyedülálló az egész Teremtésben! Az állatok valóban lenyűgöző dolgokra képesek, de te vagy az egyetlen, aki visszatalál hozzám, és beszélni tud velem. Bárhol is járj a teremtett világban, a szíved csendjében mindig hallhatsz engem, és el tudsz jönni hozzám bármikor, amikor te úgy akarod.*

És az ember megértette, hogy az ő ajándéka maga Isten volt.

Eleonora W. Baker nyomán

Aki jobban féltette Jézust, mint saját magát

– Szent Tarzícusznak, a ministránsok védőszentjének legendája

Réges-régen, amikor a keresztények csak titokban imádkozhattak a föld alatti katakombákban, élt egy ifjú, Tarzícusz. A keresztény közösség tagja volt, és szívében mély szeretetet érzett Jézus iránt. Bár fiatal volt, mindennél jobban vágyott rá, hogy szolgálhassa Istent és testvéreit.

Egy napon a keresztények hírt kaptak arról, hogy börtönbe vetett testvéreik mennyire szenvednek és félnek a rájuk váró büntetéstől. Mivel a szigorúan őrzött börtönökből lehetetlen volt kiszabadítani őket, az egyetlen segítség számukra csak az lehetett, hogy ha bátorságot és erőt meríthetnek az Élet Kenyeréből. De ki vihette volna el nekik a Szent Eucharisziát? Az utak veszélyesek voltak, a római katonák ugyanis mindenkit gyanakvoan figyeltek, és ha felfedezték, hogy valaki keresztény, az mehetett is azonnal a többi halálraítélt testvérük közé.

Tarzícusz azonban bátran előlépett:

— Majd én elviszem nekik Jézust, hogy az Úr megerősítse és megnyugtassa őket. Mivel nagyon fiatal vagyok, rám nem fognak gyanakodni a katonák — mondta.

A közösség vezetője egy darabig habozott, de végül rábízta a szent küldetést a bátor fiúra. Egy kis kendőbe rejtették az Oltáriszentséget, és Tarzícusz a szíve fölé szorítva elindult a börtön felé.

Útközben néhány pogány utcagyerek észrevette, hogy valamit szorosan a mellkasához ölel.

— Hé, te! Mi van nálad? Hadd lássuk! — kiáltották.

De Tarzícusz megrázta a fejét, és csak ment tovább. A fiúk gyanakodni kezdtek. Előbb lökdösni, majd ültetelni kezdték, de Tarzícusz nem engedte át nekik féltve őrzött kincsét. Ettől a fiúk egyre dühösebbek lettek. A földre lökték és egyre erősebben ütötték, s rugdalták Tarzícuszt.

Egy római katonatiszt, aki titokban szintén keresztény volt, éppen arra járt, és elkergette a támadókat. Óvatosan felemelte a súlyosan sebesült fiút a földről, aki még ekkor is erősen szorította szíve fölé a kendőt.

— Tarzícusz! Mit tettek veled? — kérdezte aggódva a katona.

A fiú kinyitotta szemét, és örömtől ragyogó tekintettel ezt suttogta:

— De Jézusnak nem esett baja...

A katona, karjában a nagyon gyenge, sebesült Tarzícusszal, sietett a katakombák felé, ahogy csak bírt. Mire a bejárathoz ért, a kis hős már nem is pihegett, meggyötört teste nem mozdult többé. Jézus eljött érte, hogy magával vigye tiszta lelkét a legbékésebb helyre a világon.

Tarzícusz bátorsága sok keresztény testvérét megerősítette akkor és azóta is. Így lett ő az elszáldozók és ministránsok védőszentje.

Szívizom állandó agóniában

– a sokólkai eucharisztikus csoda

2008. október 12-én a vasárnapi szentmise alatt a sokólkai Szent Antal-templomban a plébánoshelyettes áldoztatáskor véletlenül a földre ejtett egy Szentostyát. A liturgikus előírások szerint az elejtett Szentostyát nem szabad újra felhasználni, sem kidobni. Egy vízzel telt edénybe kell helyezni, amelyben néhány nap múltán feloldódik. Így is jártak el, majd az edényt a sekrestyében lévő széfbe zárták.

Egy hét múlva a sekrestyés, Julia Dubowska nővér kinyitva a széfet arra lett figyelmes, hogy a vízben ázó Ostya nem mállott szét. Radásul észrevett rajta egy piros foltot, amely valamiféle véres anyagra hasonlított, de a körülötte lévő víz nem színeződött el. Stanisław Gniedziejko plébános utasítására még néhány napra visszazárták a széfbe.

Tíz nap múlva, október 29-én a káplán meglepődve észlelte, hogy az Ostya továbbra sem oldódott fel. Az edényt a benne lévő Ostyával ezután a plébánia kápolnájába vitték át, és ott elhelyezték a tabernákulumban. Másnap Edward Ozorowski érsek utasítására az Ostyát kivették a vízből, és egy korpóléra helyezték. Az érsek elrendelte az eset tudományos vizsgálatát, amire a neves białystoki anatómia-patológus, Sobaniec-Łotowska professzor asszonyt kérte meg.

2009. január 7-én kinyitották a tabernákulumot és kivették belőle a fehér korpólá-

A csodaereklje a sokólkai Szent Antal-templomban

rét, amelyből a professzor asszony bizottság előtt mintát vett a tudományos kutatás céljára. A minta vizsgálatát Maria E. Sobianiec-Łotowska és Stanisław Sułkowski professzorok végezték. A professzor asszony nem tájékoztatta Sułkowskit a minta származásáról. Csak annyit kért, hogy végezzen tudományos vizsgálatot, majd hasonlítsák össze az eredményeiket.

A vizsgálati eredmények sokkolták a tudósokat, mert amit felfedeztek, az ellentétben állt az orvostudomány minden addigi ismeretanyagával. Mindketten egymástól függetlenül, ugyanarra a következtetésre jutottak. Megállapításaik néhány, tudományos szempontból megmagyarázhatatlan tény fennállását erősítették meg.

Az első az volt, hogy a vízbe helyezett Ostya nem oldódott fel. Vagyis a kémia törvényei nem érvényesültek, ami önmagában is elég megdöbbentő, bár nem is ez volt a legmeglepőbb felfedezés. Szokatlanabb volt a másik: a két kutató egymástól függetlenül megállapította, hogy a Szentostyán egy szívizomdarab van, vele szerkezetileg elválaszthatatlanul összekapcsolódva. A tudósok hangsúlyozták, hogy izom és kenyér

olyan valóságos összeolvadásáról van szó, amire semmilyen tudományos magyarázat nem adható. Ez a semmihez sem hasonlítható jelenség olyannyira szokatlan volt, hogy a két patomorfológus attól tartva, nehogy valamiféle tévedés áldozatai legyenek, többször is megvizsgálta az Ostyát, fénymikroszkóppal és transzmissziós elektronmikroszkóppal egyaránt. Minden esetben ugyanaz volt az eredmény.

De ezzel még nincs vége a meglepetéseknek... Annak az emberi szövetnek, amely ilyen hosszú ideig vízben, majd egy korpólérán volt, feltétlenül autolízisen, vagyis önmérsztésen kell átésznie. Eközben a két tudós azt állapította meg, hogy a szövet az agónia állapotában lévő szívizom jellegzetességeit mutatja. Az általuk megfigyelt folyamatok kizárólag nem üszkösödő rostokban léphetnek fel, vagyis olyan szervezetben, amely halál előtti állapotban van. Az ilyen típusú agóniás helyzet rövid, rendszerint néhány percig tart, miközben a Szentostyán lévő szívizom esetében folyamatos volt. A mai tudomány nem képes magyarázatot adni erre a jelenségre.

Ugyanilyen csoda történt a legnicai Szent Jácint-templomban 2013-ban, ahol a szívizom idővel elvált az eucharisztikus Kenyértől a kehelyben

Ha Jézus velünk marad örökre, ahol csak van egy megszentelt ostya, mi szükség lenne Jeruzsálembe zárandokolni, hogy megnézzük azokat a helyeket, ahol Jézus 2000 évvel ezelőtt élt? Ilyen erővel minden tabernákulumot ugyanezzel az áhítattal kellene meglátogatni!

Boldog Carlo Acutis

Amit a tudomány nyelvén „megmagyarázhatatlan jelenségnek” mondanak, a hit nyelvén „csoda” elnevezéssel illetik. Az a jelenség, amelyet a tudomány nem képes megfejtteni, nyilvánvalóvá lesz, ha a hit szemével nezzük. Sokólka esetében a természeti törvényeknek ellentmondó két megállapított tény alkalmas az Egyház tanítása két lényeges elemének igazolására. Az első: a konsekrált Ostya strukturális egyesülése az emberi szívvel az átlénygülés dogmájának, vagyis a kenyér és bor Krisztus testévé és vérévé válásának mintegy szemléltetése. A második: az agónia állapotában lévő szívizom jelenléte a konsekrált Szentostyában mintegy visszatükröződése a megváltás igazságának, hogy az Eucharisztikában megjelenik Jézus szenvedése és halála.

forrás: A titkok titka – Az eucharisztikus csodák nyomában, Kairosz, 2021

Boldog Carlo Acutis honlapot készített az eucharisztikus csodákról. Az online kiállítás magyar nyelvű honlapja elérhető itt:

MEGFONTOLANDÓ
KÉRDÉSEK?

○ Szoktam szentmisét mondatni élő és elhunyt családtagjaimért? Miért igen, miért nem?

○ A szentmisén túl az imádság és az áldozatok által is elősegíthetjük szeretteink üdvösségét. Közbenjárok valamilyen módon elhunyt hozzátartozóimért?

○ Van olyan elhunyt családtagom, akivel üdvös volna kiengesztelődnöm egy érte felajánlott szentmise keretében?

Szentmise az elhunytakért?

Már az ószövetségi Makkabeus-könyvek szerzője „szent és jámbor” cselekedetnek tartja az elhunytakért végzett imádságot és értük bemutatott engesztelő áldozatot (vö. 2Makk 12,42-45). Szent Mónika utolsó kérése az volt halála előtt gyermekeihez, hogy emlékezzenek meg róla az Úr oltáránál (Vallomások 9,11,27). Ez azt bizonyítja, hogy a IV. században elterjedt gyakorlat volt az elhunytakért a szentmisék felajánlása.

Ugyanebben a korban egy görög egyházatyja, Aranyszájú Szent János ezt írja: „Segítsük őket és emlékezzünk meg róluk. Ha ugyanis Jób fiai megtisztultak atyjuk áldozata által: miért kételkedel abban, hogy a mi áldozati adományaink vigasztalást nyújtanak az elhunytaknak? (...) Ne késlekedjünk tehát segíteni azoknak, akik eltávoztak, és följánlani imádságainkat értük.” (Szentbeszéd az 1Kor levélhez, 41,5) [...]

Megnyugtató érzés, amikor az elhunyttól módunk volt békében elbúcsúzni, és nem maradtak hátra elvarratlan szálak. Ez azonban nagyon gyakran nincs így. Előfordul, hogy valamilyen mulasztásunk ránehezedik lelkiismeretünkre, és a tehertől képtelenek vagyunk szabadulni. Az imádság, és különösképpen a szentmise segíthet abban, hogy meg tudjunk békélni akkor is, ha lelkünkben súlyos terhet cipelünk. A szentmise összekapcsolja az élőket és elhunytakat, hiszen ez Jézus halálának emlékezete és egyzersmind eljövendő országának elővételezése.

Bízhatunk abban, hogy a kiengesztelődés lehetséges elhunyt szeretteinkkel akkor is, ha erre az ő életükben nem került sor, mert a halál elragadta őket tőlünk. Igaz, bocsánatot egymástól már nem kérhetünk. De ha ők a mennyországba törekszenek, nem haragudhatnak többé ránk, és velünk élőkkel is szükségképpen meg kell békélniük. Mi pedig a szentmisében nyújthatunk nekik békejobbot.

részlet Györök Tibor atya cikkéből
bizdramagad.hu

A szentmise értékei

Barsi Balázs OFM

1. Egyetlen szentmise, melyen részt vettél, többet használ neked, mint számos, melyet haláloed után ajánlanak fel érted mások.

2. A szentmise sok mulasztásodat és hanyagságodat pótolja.

3. A szentmise eltörli bocsánatos bűneidet, melyeket sohasem gyóntál meg.

4. Mikor jelen vagy a szentmisén és odafigyelsz, a legnagyobb hódolatot mutatod be az Úr Jézus szent Emberségének.

5. Minden szentmisével buzgóságod szerint többé-kevésbé csökkentheted ideiglenes földi büntetéseidet. Sok veszélytől és szerencsétlenségtől szabadulsz meg, amit különben nem kerülnél ki.

6. Haláloed óráján lesz a legnagyobb vigasztalásod, hogy szentmisét hallgattál. Minden szentmisét magaddal viszel az ítéletre és ezek lesznek közbenjáróid.

7. Minden szentmise új dicsőséget szerez számodra az égben.

8. Minden szentmisén való részvételeddel megrövidíted a tisztító tűzben viselendő szenvedéseidet, melyek különben reád várnak.

9. A szentmisén való részvételeddel a lehető legnagyobb segítséget nyújtod a tisztító tűzben szenvedő lelkeknek – különösen, ha értük ajánlod fel részvételedet.

10. A szentmise alatt az angyalok seregei között térdelsz, akik féltisztelettel vannak jelen az isteni áldozatnál.

11. A szentáldozásod során felbecsülhetetlen értékű kegyelemben részesülsz!

12. A sátán gyengébb lesz veled szemben.

13. A szentmisében a pap áldásában részesülsz, amit Isten megerősít az égben is. (Várd meg az áldást türelemmel!) A szentmiséről Isten áldását viszed haza anyagi ügyeidre is.

tengernekcsillaga.hu

A magányos
parázs

Juan mindig elment a vasárnapi szer-
tartásra. De egy idő után úgy érezte,
hogy a pap mindig ugyanarról beszél,
és nem járt tovább a templomba.

Két hónap múlva, egy hideg téli estén
meglátogatta őt a pap.

„Biztos azért jött, hogy meggyőzzön,
ott a helyem” – vélte Juan. Azt is gon-
dolta, hogy nem mondhatja meg távol-
maradása valódi okát, hogy a prédiká-
ciók unalmasak. Törte a fejét, milyen
mentséget találjon, végül két székertett
a kandalló elé, és elkezdett az időjárás-
ról beszélni.

A pap nem szólt semmit. Juan ész-
revette, hogy hiába próbál társalgást
kezdeményezni, s egy idő után ő is el-
hallgatott. Csaknem fél óráig némán
bámulták a tüzet.

Akkor a pap fölállt, és egy gallyal, ami
még nem kapott lángra, kikotort egy
parazsat a tűzből. A parázs, kellő hő
híján, máris kezdett kialudni. Juan gyor-
san visszalökte a kandalló közepébe.

— Jó éjszakát — mondta a pap, és fölállt.

— Jó éjszakát, és köszönöm szépen
— felelte Juan. — A parázs, bármilyen
fényes is, hamar kialszik, ha távol kerül
a tűztől. Az ember, bármilyen okos is,
elveszíti a melegét és a lángját, ha távol
kerül az övétől. Vasárnap ott leszek a
templomban.

forrás: kalazanci.ro

Szentmise a Gulágon

Olofsson Placid bencés szerzetespap tíz évet töltött egy szovjet kényszermunkatáborban. Az embertelen körülmények között is módot talált arra, hogy éjjelente titokban szentmisét mutasson be...

Nyolc év alatt minden éjjel miséztem – ez külön csodája a Teremtőnek. Megőrzött engem, hogy soha nem vettek észre. Az első két év azért maradt ki, mert ostyát és bort kellett szereznem. A kenyérünk nem volt alkalmas a szentmiséhez a szója miatt. A lengyelek és a litvánok kaptak a csomagban „oplatkát”, mert van egy népszokásuk, amely szerint a családfő karácsonykor ostyafélét nyújt át a családtagoknak a szeretetegység szimbólumaként. Ez búzából készült, tehát ostyám már volt. Mikor ez elfogyott, az Úristen megint a segítségemre sietett. Megtudtam, hogy a mechanikus brigádban egy ember nem fogadja el a napi 400 gramm kenyeret. – *Megőrültél pajtás, öngyilkos akarsz lenni, nekünk a kenyér életfontosságú tápszer* – mondtam neki. – *Hithű zsidó vagyok* – válaszolta. – *A moszkvai izraelita hitközség küldi nekem a maceszt, mert mi Jom Kippur ünnepe előtt hat héttel kovászos kenyeret nem ehetünk.* – *Nem írná a hitközségnek? Nekem is szükségem lenne maceszre!* Két kiló maceszt kaptam. Egy magyarországi bencés tanár a Szovjetunió lágerében a moszkvai izraelita hitközség maceszával misézik – ez aztán az Úristen csodája!

A borral bajban voltam, mert az öröktől lefeljebb csak vodkát lehetett volna szerezni.

Akkor az egyik rabtársam, Páter Leoni olasz jezsuita, aki a Fekete-tengeri olasz matrókolóniának volt a lelkésze, felvilágosított: – *Magyarországon nem hallottátok, hogy 1942-ben XII. Pius pápa hozott egy rendeletet, amely szerint rendkívüli körülmények között nem szükséges a szentmiséhez kiérlelt bor, csak szőlő leve?* A pápa persze nem a kedvemért hozta a rendeletet, hanem akkor lett Közél-Keleten állami törvény az iszlám, amely üldözte az alkoholt.

A kaukázusi fogolytársaim, a tadzsikok, a grúzok, az örmények mindig kaptak a csomagban egy-két fürt szőlőt – az ott nemzeti eledel –, annak a levét tudtam használni. A fogságom második évében tehát elkezdtem éjszaka misézni. Rájöttem, ha két pohár vizet megiszom elalvás előtt, akkor felébredek. Az ágyon hason fekvé, pucéran, a poloskákat elzavarva miséztem éjjel kettő és három között. Összeülni nem lehetett a barakkban, de akik mellettem feküdtek, azok velem imádkoztak. Nem volt ott oltár, csak egy feszület és egy kis terítő. De ez ugyanolyan értékű szentmise volt, mintha a Szent Péter bazilikában lett volna! Megáldoztam és reggel megáldoztattam a fogolytársaimat. Ez hívő embernek nagyon sokat jelent, erősít a nyomorúságban.

Nemcsak a mi barakkunkból, hanem az egész lágerből jöttek hozzám áldozni ti-

tokban. Találtam egy kis vazelinodobozt, azt kitisztítottam, és beletettem az Oltáriszentséget. Amikor motozás volt, a dobozt a markomban szoritottam, nem vették észre. Örökké motozás volt, pedig semmink sem volt. A legtöbben alaposan csinálták. A fegyőrök ugyanis rosszul voltak fizetve, és prémiumot kaptak minden szabálytalanságért.

A fogolytársaim alumíniumból készítettek egy icipici keresztet, amit a nyakamban akasztva hordtam. Ugyancsak tőlük kaptam egy feszületet, amit hazahoztam emléke. Egy kecskeméti, református fiatalember faragta nekem, igazi műremek! Talált egy vaslemezt, azt három hónapig csiszolta kővel, hogy kése legyen. Aztán egy darab mordoviai nyírfából kifaragta a feszületet, közel négy hónapig dolgozott rajta titokban. Az áldozató kelyhet az esztergályos műhelyben fuszítottam. A terítőt egy ukrántól kaptam. Annyiszor mostam, hogy az volt a legtisztább ruha a lágerben, de most a Terror Házában, a Gulág-teremben olyan szürkének látszik.

Az Úristen még azt a csodát is megtette, hogy női rabokat tudtam áldoztatni. Férfitábor voltunk, de a ruhagyárban együtt dolgoztam ezerháromszáz női rabbal. [...]

Foglyok egy szovjet barakkban (1946)

Éjszaka miséztem, és másnap reggel az orvossal elküldtem nekik az Oltáriszentséget gyógyszeres papírba csomagolva. A női raboknak ez óriási dolog volt, hiszen sosem láttak papot. Nekünk férfiaknak mindig volt papunk, püspökünk: protestánsok, görögkatolikusok, ortodoxok. Teljes egyházi gyülekezet volt a lágerben. [...]

Augusztus 11-én viszont engem szállítottak el. Ezt a női láger raktárosnője, aki lengyel volt, előző este megtudta, és végigvitte a nőknél a hírt, mint a véres kardot: – *Az atya elmegy!*

Nem tudtam semmit, mert külső munkán voltam. Mikor bejöttem, a nők már ott álltak a fa alatt, a női láger kapuja mellett. Éppen egy olyan sztársina volt szolgálatban, akit korábban ismertem. Mivel teológiailag képzett vagyok, és tudok bűn nélkül fülleneni, azt mondtam neki, ott vannak a honfitársaim, hadd búcsúzzam el tőlük. A mennyországban mindenki a honfitársam... Nem engedte meg, de távolabb ment. Erre odaléptem az asszonyokhoz. Gyónásról nem lehetett szó ilyen rövid idő alatt, de mindenki megbánta a bűneit, és általános feloldozást adtam. Éjszaka még miséztem, és amennyi Szentostyát csak tudtam, a megmaradt gyógyszeres papírokba csomagoltam.

Reggel ötkor odavezényeltek minket a kapu előtti senkiföldjére. Ahogy ott állunk, látom ám, hogy Mária nővér ébresztő előtt – ami tilos volt, mert szökési kísérletnek minősült! – valamit beszél az őrséggel, és jön felém. Az asszonyok éjszaka kihímeztek egy fehér kendőt a monogramommal: O.P.

Ezt a zsebkendőt csúsztotta oda nekem, én pedig ugyanazzal a mozdulattal átadtam neki a becsomagolt Oltáriszentséget. Ezek olyan csodálatos pillanatok, amelyeket csak a Jóisten tud teremteni!

Sztálin halála után már elkanászodtam, és vasárnap nappal is miséztem. Az egyik őrbrigád a létszámmellenőrzés után átadta a szolgálatot a másiknak, és mivel ők a számolásban nem jeleskedtek, ez néha eltartott egy óráig is. Ezalatt az óra alatt nem volt fegyőr a lágerben.

1954 Húsvétvasárnapján, ami ott munkanap volt, azt találtam ki, hogy hajnali ötkor összejövünk a kultúrteremben, és húsvéti szentmisét tartunk. Ébresztő előtt tilos volt felöltözve kimenni, ezért hónunk alatt hoztuk a ruhát. A fogolytársaim fából esztergályoztak színes, piros-fehér-zöld vázákat, és az erdőből hoztak barkát. Kis magyar hangulat támadt. Már éppen készítem elő az oltárt, mikor egyszer csak nyílik az ajtó, és bejön két fegyőr. Hirtelen ötlettől vezérelve ékes orosz nyelven azt mondtam nekik: – *A lehető legjobbkor jöttek, vegyenek részt a húsvéti szentmisén! Krisztus feltámadt! Oroszul: „Krisztosz voszkresz!”* Amire a válasz: „*Valóban feltámadt!*”, oroszul: „*Voisztinu voszkresz!*”

Ez a leggyakoribb köszöntés húsvétkor Oroszországban, olyan, mint nálunk az Adjon Isten. Az idősebb rá is válaszolta, hogy „*Voisztinu voszkresz!*” – *Az ellenőrző utunkat folytatnunk kell, de nagyon hangosan ne énekeljenek!* – mondták és kimentek.

Napokig vártuk a büntetést: több mint húsz magyar ébresztő előtt összejött, ez akkora vétség, amit nem lehet büntetlenül hagyni. Ezért az "összeesküvésért" a rosszul fizetett fegyőrök legalább három hónapnyi fizetést kaptak volna!

Eltelik két nap, három nap. Egy hét múlva ortodox húsvét. Egy román pápa énekelt a barakk sarkában a vallásos ortodoxoknak. Elkapták őket és sötétzárkába vitték, a pópát pedig másik lágerbe. Velünk egy hónap után sem történt semmi. Németh Sándor fogolytársunk, aki saját bevallása szerint 1916-ban látott utoljára templomot, amikor megkeresztelték, odajön hozzám: – *Atya, ezt magyarul meg Isten nélkül!* – *Én már rég leszoktam arról, hogy valamit Isten nélkül magyarul mondjak. De hogy ezt éppen te mondd, ennél nagyobb örömet nem szerezhetél!*

A hajunk szála sem görbült meg. Az Úristen nem engedte, hogy feljelentsenek. Az, hogy nyolc éven keresztül sikerült misézni, segített megőrizni a derűt. Azt mondták a szovjet fegyőrök, nem is vagyok igazi pap, mert nincs szakállam és mindig mosolygok. Ők a pópákhoz, a „bátyuskákhoz” voltak szokva. Én viszont egyszerű ember voltam, közel a hívekhez. Nekem nem lehetett összeroppannom, mert akkor ott a kereszténység roppan össze.

forrás: Ézsaiás Erzsébet – A hit pajzsa. Olofsson Placid atya élete

A liturgia nem egy show!

Joseph Ratzinger

A liturgia nem valami show, látványosság, és nincs szüksége sem zseniális rendezőkre, sem tehetséges színészekre. A liturgia nem "rokonszenves" meglepetések-ből vagy megkapó "ötletekből" él, hanem ünnepélyes ismétlésekből. Nem az időszerűséget és a mulandóságot kell kifejeznie, hanem a szentség titokzatosságát. Sokan mondogatták, hogy a liturgiát az egész közösségnek kell "kidolgoznia", hogy valójában az övé lehessen. Ez a szemlélet oda vezet, hogy a hatásos látványosság és szórakoztatás fogalmaival mérjük az "eredményeket", így azonban elveszett a liturgia sajátossága, ami nem abból származik, amit mi csinálunk, hanem abból a tényből, hogy valami történik, amit mi, valamennyien együtt, épphogy nem tudunk csinálni. A liturgiában valami olyan erő s egy olyan hatalom dolgozik, amit maga az egész egyház sem képes nekünk adni. Ami itt megnyilvánul: a teljesen Más, a közösségen keresztül ér el bennünket, de ennek a közösség nem ura, hanem csak szolgálja, egyszerű eszköze. [...]

A katolikusoknak a liturgia a közös hazája, önazonosságuk forrása, azért kell "előre meghatározottnak" és "változtathatatlanak" lennie, mert a szertartásokon keresztül Isten szentsége mutatkozik meg. Viszont a lázadás az ellen, amit a "rubrikák ósdi merevségének" mondtak, s azzal vádoltak, hogy kiszorítja az "alkotóerőt", belesodorta a liturgiát a "csináld magad" mozgalom sodrába, és hétköznapivá tette azáltal, hogy lehúzta a magunk közepes méreteire. [...]

Tisztelnünk kell azt a katolikus szemléleti törvényszerűséget is, ami a ránk bízott örökség egyre jobb és mélyebb megismeréséről szól. A nyers és tiszta régieskedés nem jó semmire, aminthogy nem jó semmire a tiszta és nyers modernkedés sem.

forrás: Joseph Ratzinger – *Beszélgés a hitről* Vittorio Messori

„Az Egyház nem viselkedhet úgy, mint egy vállalat, amelyik megváltoztatja kínálatát, ha alábbhagy a kereslet.”
(Karl Lehmann bíboros)

MEGFONTOLANDÓ KÉRDÉSEK?

○ Mit jelent szerintem az, hogy „*a katolikusoknak a liturgia a közös hazája*”?

○ Voltam már olyan külföldi szentmisén, ahol egy szót sem értettem az adott nyelvből?

○ Mit eredményezne szerintem az, ha minden közösség a maga képére formálhatná a szentmise liturgiáját?

○ Mi mindenben más a szentmise mint egy világi összejövetel?

○ Számomra a szentmise értéke függ attól, hogy hogy éreztem közben magam?

○ Hogyan értelmezném az alábbi idézetet?

↓

„Az élményorientáltság mindig passzivitáshoz vezet.”

(Gerhard Schulze – német szociológus)

← Hiszek úgy az Oltáriszentségben jelenlévő Jézusban, mint ez a brazil kislány?

Ki a pap?

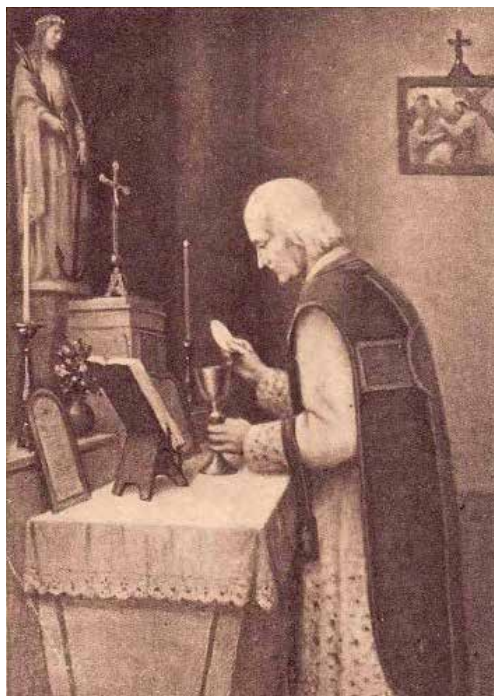
Vianney Szent János elmékedése

Ember, aki Istent helyettesíti; ember, aki Isten teljhatalmával van fölruházva. „Menjetelek – mondja Krisztus Urunk a papoknak –, amint engem küldött az Atya, én is küldelek titeket... (Jn 20,21), „Minden hatalom nekem adatott mennyben és a földön. Elmenvén tehát tanítások minden népet...” (Mt 28,18-19), „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg.” (Lk 10,16)

Amikor a pap föloldoz, nem ezt mondja: „Isten megbocsát neked”, hanem így szól: „Én föloldozlak téged”. Az átváltozásnál nem ezt mondja: „Ez Krisztus Urunk teste”, hanem így szól: „Ez az én testem”.

Szent Bernát azt mondja, hogy mindent Mária által kapunk, de mondhatnánk azt is, hogy mindent a pap által kapunk. Igen! Minden vigasztalást, minden kegyelmet, minden égi adományt.

Ha nem volna miénk az egyházi rend szentsége, nem volna miénk Krisztus Urunk sem. Ki helyezi Őt oda a tabernákulumba? A pap. Ki fogad benneteket, midőn beléptek az életbe? A pap. Ki táplálja a lelketeket, hogy ereje legyen megtenni a zárándokutat? A pap. Ki készíti elő, hogy Isten előtt megállhasson, és ki mossa meg először Jézus Krisztus vérében? A pap, és mindig csak a pap. És ha a lélek bűnt követ el, meghal, ki fogja föltámasztani? Ki adja vissza neki a meleget és a békét? Újra csak a pap. Nem gondolhattok Isten egyetlen jótéteményére sem anélkül, hogy közben a papnak a képével ne találkozzatok.

Menjetelek gyónni a Szent Szűzhöz, vagy egy angyalhoz: föloldoz-e benneteket? Nem. Adhatja-e Krisztus Urunk Szent Testét és Véré? Nem. A Szent Szűz nem teheti, hogy isteni Fia leszálljon az ostyába. Lehet itt nektek kétszáz angyal is, nem tudnak föloldozást adni, de a pap, még a legegyszerűbb is, tud. Hatalma van ezt mondani: „Menj békével, föloldozlak bűneidről.”

Milyen nagy is a papi méltóság! A pap is csak az égben fogja megérteni nagyságát. Ha itt a földön megértené, belehalna; nem a félelem, hanem a szeretet miatt...

Isten többi jótéteménye mit sem használna a pap nélkül. Mire volna jó nektek egy teli ház arany, ha senki sem tudná kinyitni az ajtót? Az égi kincsek kulcsa a papnál van; ő nyit ajtót, ő a jó Isten sáfára, javainak kiosztója.

Pap nélkül semmit sem használna Krisztus Urunk szenvedése. Nézzétek a pogány népeket: mit használt nekik Krisztus Urunk halála? Sajnos, nem lehet részük a megváltás jótéteményében, mert nincsenek papjaik, hogy az Úr vérének érdemeit számukra is hozzáférhetővé tennék.

A pap nem önmagáért pap, nem önmagának adja a föloldozást, nem önmagának szolgáltatja ki a szentségeket, nem önmagáért van, hanem értetek.

Isten után a pap minden... Hagyjatok egy plébániát húsz évig pap nélkül, és az emberek állatokat fognak imádni! [...]

Ha el akarják pusztítani a vallást, a papokat kezdik üldözni, mert ahol nincs pap, ott nincs áldozatbemutató; ahol nincs áldozat, ott nincs vallás.

Ha templomba hív a harangszó, és valaki kérdezné: „Hová mentek?” – így felelhetnétek: „Megyek táplálni a lelkemet.” És ha valaki az oltárszekrényre mutatva kérdezné:

– Mi ez az aranyozott ajtó?

Mondhatnátok: – Éléskamra; ez az én lelkem éléskamrája.

– Kinél van a kulcsa, ki a szétosztó, ki készíti el a lakomát, ki szolgál föl az asztalnál?

– A pap.

– És mi az étel?

– Krisztus Urunk drága Teste és Vére...

Istenem, Istenem, mennyire szeretsz minket...

Íme, mily nagy a pap hatalma! A pap szava Istenné változtat egy darabka kenyeret. Ez több, mint világot teremteni. [...]

Ha találkozónék egy pappal meg egy angyallal, a papnak köszönnék előbb, mert az

angyal csak barátja az Istennek, de a pap a helyettese.

Amikor papot láttok, ezt kellene mondanunk magatokban: „Itt van, aki engem Isten gyermekévé tett, aki a keresztség által megnyitotta számomra az eget, aki vétkeimtől megtisztított, aki lelkemnek megadja táplálékát.”

Templom láttára pedig kérdezhetitek: „Mi van ott benn?”

– és felelhettek: „Krisztus Urunk teste.”

– „Miért van ott?”

– „Mert itt járt egy pap, és misét mondott.”

Milyen öröm fogta el az apostolokat Krisztus Urunk föltámadása után a Mester láttára, akit annyira szerettek! Így kellene örülnie a papnak is, amikor látja és kezében tartja Krisztus Urunkat.

Az emberek értékesnek tartják a tárgyakat, amelyeket Loretóban a Szent Szűz és a kis Jézus szobájához érintettek. De nem drágábbak-e a pap ujjai? Ezek Jézus Krisztus imádásra méltó testét érintették, ezek a kehelybe nyúltak, ahol az Ő vére volt, s a cibóriumba, hol az Ő teste pihent!

A pap Jézus Szívének szeretete. Amikor papot láttok, gondoljatok a mi Urunk Jézus Krisztusra.

forrás: Monin abbé – Szól az arsi Szent

Ó, papok, ti világító gyertyák, kik megvilágítjátok a lelkeket, fényetek sohase homályosuljon el!

Szent Fausztina nővér

Miért olyan jelentős szá- munkra az utolsó vacsora?

Azért, mert ekkor volt az első szentmise, az első szentáldozás és az első papszentelés. Továbbá Jézus ekkor hagyta ránk "végre- deletét": hogy úgy szeressük egymást, ahogyan Ő sze- retett minket, és ily módon legyünk mindnyájan egyek.

Mitől különleges a nagy- csütörtöki liturgia?

Az ünnepi mise örömben kezdődik. Szólnak a haran- gok, az orgona, a pap fehér ruhában van. Hálát adunk a papságért, a szentmiséért, az áldozásért. De az utolsó vacsora fényét beárnyékolja a fájdalom: Júdás vacsora közben elmegy, hogy elárulja Mesterét. A Dicsőségre még megszólalnak a harangok, az orgona, de aztán elnémul- nak. A mise csendben folyta- tódik. Jelzi ez, hogy drámai események előtt állunk.

A mise után a pap meg- fosztja díszeitől a főoltárt, majd az Oltáriszentséget a mellékoltárra viszi, ahol a feltámadásig őrzik. Az oltár- fosztás Jézus elhagyatottsá- gára, elhurcolására, a keresz- talála előtti meztelenségére és kiszolgáltatottságára utal, valamint arra, hogy elvették Őt a közösségtől.

Miért van virrasztás a nagycsütörtöki ünnepi szentmise után?

Jézus az elfogatása előtti éjszakán az Olajfák hegyén imádkozott, és tanítványait arra kérte, hogy virrasszanak vele, ám ők elaludtak. A hívők az ő gyengeségüket pótolják azzal, hogy ők most valóban „virrasztanak” vele.

Utolsó vacsora – első szentmise

Prohászka Ottokár püspök

Látja maga előtt a húsvéti bárányt, és lelki szemei előtt egy rettenetes éjnek perspektívája nyílik, mikor a két- milliányi zsidó nép menekült éjjel; mögötte Fáraó serege, előtte a tenger s a puszta, és egy nagy imádkozó ember, a 80 éves Mózes ráüt botjával a tengerre, és az szétválnak, hogy utat nyisson Izraelnek, s eltemesse Fáraót.

Ez csak előkép; a valóság pedig az, hogy a bűn éjében örök sírja felé rohan az emberiség, de eléje áll az Isten fia s botjá- val, keresztyével a boldogulás útjait nyitja és a poklot csukja; e nagy menekülésnek emlékére van az új áldozat, a szentmise. Szabadulásunk emléke, örök sírunk s kárhozatunk záródásá- nak szent jele; fölövezve, útra készen, bottal kezünkben, je- lezvén ezzel a lélekkeliséget az Úr szolgálatára, akarunk ben- ne résztvenni, ezer meg ezer éves emlékek szelíd mécsesénél.

Azután áldozatul rendeli önmagát; azt a tiszta testet, azt a tüzes vért, áldozatos érzelmeivel a kenyér és bor színe alá rejti, s mondja: *Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre; mutassatok be így, engem önmagatokért.* Ez annyit tesz, hogy meg kellene halnunk bűneinkért örökre, de Jézus helyettünk hal meg, és mi fölszabadulunk. Ez az áldozat fogalma: Isten-imádás és Isten-engesztelés valaminek – itt Jézus életének – följánlása által.

Prohászka Ottokár: *Elmélkedések az Evangéliumról II. Élő vizek forrása*

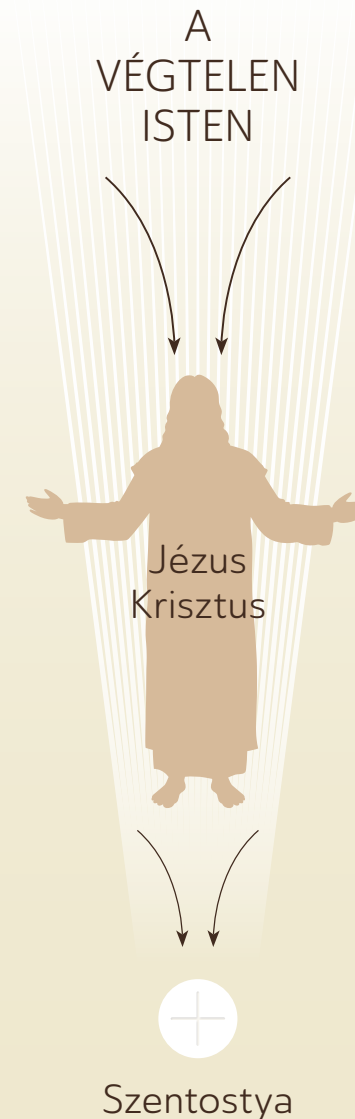

Frans Pourbus the Younger: *Az utolsó vacsora* (1618) olaj

Íme nap nap után megalázza magát, mint akkor, mikor királyi trónjáról a Szűz méhébe szállott alá; nap nap után közénk jön alázatos külsőben; nap nap után leszáll Atyja öléről az oltárra, és a pap kezébe adja magát. És mint egykoron valódi testében jelent meg a szent apostoloknak, azonképpen most a Szent Kenyér- ben mutatja meg magát nekünk. És miként az apostolok testi szemekkel csak testét látták, de lelki szemekkel szemlélve Istennek hitték Őt, akként mi is, bár testi szemünkkel csak a ken- nyeret és bort látjuk, fontoljuk meg és higgyük szilárdan, hogy ez az Ő élő és valóságos teste és vére. Így marad az Úr mindenkoron híveivel, amint maga mondja: *„Íme, én veletek vagyok a világ végezetéig.”*

részlet Szent Ferenc intelmeiből
– Assisi Szent Ferenc művei

„Isten stílusa: kicsivé,
közelivé és konkrétá válni.”

Ferenc pápa

„Ne szégyelljük megvallani a Megfeszítettet! Legyen a kereszt a mi pecsétünk, amelyet ujjaink merészen rajzolnak homlokunkra, és minden más dologban: a kenyérre, amit fogyasztunk, a pohárra, amit kiiszunk, minden jövésünkben és menésünkben; alvás előtt, amikor lefekszünk és amikor fölérünk; amikor úton vagyunk és amikor megnyugszunk.”
(Jeruzsálemi Szent Cirill)

A kereszt, mint az isteni igazság mérlege

Halász Piusz O.Cist

Hogy a kereszt és a bűn titkát megérthessük, a szeretet titkához kell folyamodnunk. Látni fogjuk, hogy a kereszt nem más, mint az isteni igazság mérlege. Krisztus kitárt és szegekkel átvert két karja az a mérleg, melyen a szeretet és a bűn három órán keresztül lebegett egyensúlyt keresve. Az emberi gonoszság és az isteni szeretet paroxizmusában végre elhangzott a „beteljesedett!”

Ah, Istenem, milyen világtörténeti pillanat! A mérleg véglegesen elbillent. A szeretet győzött a gonoszság fölött. A kereszt egyik szára a földbe gyökerezik, s az ég felé mutat. Jelzi a bűnt, mely bocsánatért kiált az égre. Az egyik Isten igazságosságához, a másik az irgalmasságához folyamodik. Két egymást keresztező szempont. Íme, ez adja a dilemmát: Isten, Isten! Csak úgy lehet irgalmas, ha igazságosságán a legkisebb sérelem se esik. Ahol a két egymást keresztező szempont találkozik, ott van Krisztus átdöfött szíve. A dilemma csomóját megoldani nem lehetett, csak átvágni: íme, a katona lándzsával átdöfte Jézus legszentebb Szívét. Megdőbbenve állunk e titok előtt. Íme a dilemma megoldása: az áldozat!

forrás: Halász Pius – *Maradjatok szeretetemben!*

Isten sok fát ültetett a föld gyümölcsös kertjében. Fia számára is növesztett egyet és kereszt lett belőle. Jézus sebei a virágok, megtört teste a gyümölcs. Ma, Nagypéntek este történik a véres szüret, amikor Jézus szívét adja nekünk, hogy üdvösséget vásárolhassunk rajta. Mennyi minden után futkosunk mi emberek. Mennyi mérges, tiltott gyümölcs után nyújtjuk ki kezünket. Mit törődnek sokan a kereszttel, ugyan ki nyújtózkodik az üdvösség gyümölcse után? Ugyan kinek van ideje megállni rohanó világunkban a kereszt előtt és fölnézni rá?

Dr. György Attila – plébános, egyházi író

Miért vetünk keresztet?

Romano Guardini – A XX. század egyik legjelentősebb teológusa

A kereszt mindenünk, a kereszt megváltásunk jele. A kereszt váltott meg minden embert a mi Urunk. A kereszt által szenteli meg az embert lényének legparányibb ízéig. Imádság előtt azért vetünk keresztet, hogy elrendezzen és összefogjon minket, hogy fogja össze Istenben gondolatainkat, szívünket és akaratainkat. Imádság után pedig azért, hogy megmaradjon bennünk Isten ajándéka. A kísértés idején, hogy megerősítsen. A veszélyben, hogy oltalmazzon. Áldáskor, hogy Isten életének teljességét fogadjuk lelkünkbe, és ez ott bent mindent megtermékenyítsen és megszenteljen.

Gondolj erre, valahányszor keresztet vetsz. Ez a legeslegszenőbb jel. Éppen ezért vedd szépen: nyugodtan, teljes nagyságában és arra gondolva, amit cselekszel. Akkor azután egész valódat átfogja: külsődet, belsődet, gondolataidat, akarataidat, érzés- és kedélyvilágodat, jártodat-keltesdet, és mindent megerősít, lefoglal, megszentel Krisztus erejében, a szentháromságú Isten nevében.

forrás: Romano Guardini – *Örökmécs*

Szent-Gály Kata

KERESZTÚTON

Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szerettem...?
Reszketni, remegni az Olajfa-kertben...?
Elhagyatva lenni, egyedül a Bűnnel...?
Szemben a Halállal, szemben a Közönnyel...?

Adnád-e kezedet szorító kötélnek...?
Arcodat a gúnynak, lenéző köpésnek...?
Tudsz-e mellém állni fojtogató csendben...?
Az ostromozásnál eltakarnál engem...?

Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szeretlek...?
Tudsz-e tűrni értem, hordani keresztet...?
Roskadva, remegve, föl, egész a célig...?
Akkor is, ha szíved ezer sebből vérzik...?

Tudod-e karodat szélesre kitérni...?
Az egész világért áldozattá válni...?
És tudsz-e pihenni úgy a szent keresztben,
hogy örvendez rajta: mindig ezt kerestem...?

Tudsz-e mellém hágni...? A helyembe lépni...?
Magadat feledve életemet élni...?
Egészen eltűnni, elmerülni bennem...?
Tudsz-e úgy szeretni, ahogy én szerettem...?

Fra Angelico: *Ne érints meg* (1430)

Föltámadt, de nem ismerték fel...

Olofsson Placid atya

Mária Magdolna, akit súlyos betegségéből gyógyított meg Jézus, aki csatlakozott az apostolok csoportjához, és szolgálatukra volt, ott állt Mária mellett a keresztfá alatt, és a temetésnél is jelen volt. De most csak szomorkodni és sírni tud a holttest közelében. Pedig még az sincs ott, mert a sír üres. Jézus neki jelenik meg először! Mária Magdolna azonban nem ismeri fel! Csak amikor nevén szólítja, akkor borul le eléje.

Jézus pedig mindjárt az apostolokhoz küldi, hogy ők is tudomást szerezzenek a feltámadásról.

Érdekes, hogy a feltámadott Jézus mindig más alakban jelenik meg! Nekünk is hitünk próbája, hogy fölismerjük-e Jézust, akár a szentmise kenyérében és borában, akár a velünk találkozó embertársunkban, vagy az isteni tanítás Igéjében. Mária Magdolna ettől a felismeréstől lett boldog egész életére. A mi boldogságunk is ettől függ!

Az emmauszi tanítványok

Lukács leírja, hogy a hét első napján két tanítvány, akik nem tartoztak az apostolok közé, de hittek Jézusban, a nagypénteki csalódás után hazaindultak Emmauszba. Pedig élt bennük a remény, hogy Jézus megteremti messiási országát. De az ellenkezője történt: mint gonosztevőt kivégezték a csodálatos Mestert. Akkor ismét csatlakozik hozzájuk más alakban a feltámadt Jézus. Vesződik velük, hogy megértsék; csak az történt, amit már a próféták is megjövendöltek. Jézus a közel egyórás úton próbál megmagyarázni mindent. De még Neki sem sikerül!

Oly sokszor lelkipásztoraink sem tudnak úgy beszélni, hogy igazi hit fakadjon belőle! A csalódás olyan nagy a két

tanítvány lelkében, hogy Jézus sem tudja őket meggyőzni. Pedig nagy türelemmel nyitogatja értelmüket!

Kétségtelen, hogy a két tanítvány este Emmauszba érve, meghívta a váratlan útitársat, hogy maradjon velük. A szeretet ezen megnyilvánulása csodát művelt! Ők még akkor nem ismerték az utolsó vacsora csodáját, de Jézus úgy fogta a kenyeret, úgy áldotta meg és úgy adta nekik, hogy felismerték Jézust! És abban a pillanatban már nem látták többé. A feltámadt Krisztus ott volt a kenyérben, és olyan boldoggá tette őket, hogy nem tudtak magukban maradni, szinte futottak Jeruzsálembe, hogy megvigyék a boldogító hírt!

Nekünk is boldogan kell várnunk feltámadt Krisztusunkat a szentmise kenyérében és borában. Csak ez tud minket földi életünkben boldoggá tenni.

forrás: Olofsson Placid: *ÚtraValó*

Filippo Tarchiani: *Az emmauszi vacsora* – részlet (1625 k.)

Lukátsi Vilma

HÁRMAN VAGYUNK!

Emmausba több út is vezet:
tört reményekkel kikövezett,

Ketten járjuk, vagy néha többen,
és újra, újra belénk döbben,

hogy meghalt! És el is temették!
A sírkövet lepecsételték!

...hogy feltámadt? és újra élne?...
Ki hallgat ma ilyen beszédre?

Beszélünk szomorúan, halkan,
a szívünk veszik a szavakban,

De mégis:

Irgalmas Isten! Hinni akarunk!
– és észrevétlen –
már hárman vagyunk!

„Csak ha valóban olyan ember volt, mint mi, akkor lehet a mi közvetítőnk; és csak ha valóban olyan Isten, mint maga az Isten, akkor érkezik célba a közvetítése.”
(XVI. Benedek pápa)

Placid atya

– Örömet találni a Gulágban is

*„A világ a Nap nélkül meg tudna lenni,
de nem lehet meg szentmise nélkül.”*

Pietrelcinai Szent Pio atya

Székesfehérvári
Egyházmegye

források: Katolikus Lexikon • KEK • katolikus.hu • magyarkurir.hu

• Tomka Ferenc – Találkozás a kereszténységgel

címlap: Juan de Juanes – *Megváltó Krisztus az Eucharisziával* (1545-1550) olaj